

ĀRLIETU MINISTRIJAS

PUBLISKAIS PĀRSKATS

2022

LATVIJA ATBALSTA
UKRAINU

Ārlietu ministrija

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andris Pelšs un Ukrainas vēstnieks Latvijā Oleksandrs Miščenko piedalās izstādes “100 Days of Russian WoARld” atklāšanā. Foto: Ārlietu ministrija

Cienījamie Ārlietu ministrijas publiskā pārskata lasītāji!

2022. gada starptautisko dienaskārtību būtiski ietekmēja neizprovocētā Krievijas pilna mēroga militārā agresija pret Ukrainu. Tā radīja ne tikai tiešu apdraudējumu Ukrainas suverenitātei un neatkarībai, bet arī ienesa jaunus drošības un destabilizācijas izaicinājumus gan reģionālajā, gan globālajā līmenī, tostarp izraisot pārtikas un enerģētiskās krīzes draudus, kā arī šantažējot pasauli ar masu iznīcināšanas ieroču pielietošanu. Pretdarbība Krievijas agresijai izvirzījās par Latvijas ārpolitikas 2022. gada galveno uzdevumu. Latvija bija viena no aktīvākajām Eiropas Savienības un NATO stingras, vienotas un konsekventas pieejas īstenošanas atbalstītājām, reaģējot uz Krievijas iebrukumu Ukrainā. Latvijas diplomātija darbojās vairākos virzienos. Pirmkārt, sniedzot politisko, militāro un humāno palīdzību Ukrainai. Otrkārt, iestājoties par sankciju tvēruma paplašināšanu un padziļināšanu pret Krieviju. Treškārt, panākot lēmumus par NATO Austrumu flanga stiprināšanu. Ceturtkārt, starptautisko organizāciju ietvaros aktīvi veicinot Krievijas starptautisko izolāciju un skaidrojot trešo valstu partneriem nepieciešamību stingri reaģēt uz tās rīcību. Piektkārt, iestājoties par ES noturības stiprināšanu, tostarp ES enerģētiskās patstāvības veidošanu, klimata neitralitātes politikas tālāku īstenošanu, ārējo ekonomisko atkarību un ietekmju mazināšanu uz ES ekonomiku.

No kara pirmās dienas Latvija sniedz Ukrainai visaptverošu politisko, militāro, finanšu un humāno palīdzību un šajā jautājumā ir viena no vadošajām pasaules valstīm procentuāli no

IKP. Sniegtais atbalsts ir pārsniedzis 1% no IKP. Politiskajā līmenī Latvija ne tikai izrādīja solidaritāti Ukrainai, organizējot divpusējās vizītes un pieņemot atbalstošus paziņojumus, bet arī stingri iestājās un veicināja partneru vienprātību par ES kandidātvalsts statusa piešķiršanu Ukrainai. Tika panākts lēmums par 18 mljrd. eiro makrofinansiālā atbalsta Ukrainai piešķiršanu 2023. gadā. Tāpat Latvija atbalstīja Ukrainas vēlmi kļūt par NATO dalībvalsti. Latvija sniedza Ukrainai divpusēju militāro palīdzību, kā arī finansiāli atbalstīja NATO Visaptverošo palīdzības pakotni Ukrainai, caur kuru Alianse sniedz nemilitāru atbalstu Ukrainas bruņotajiem spēkiem. Latvija kopā ar citām ES dalībvalstīm veica atbalsta pasākumus Eiropas Miera mehānisma ietvaros, koordinējot militāru un nemilitāru palīdzību un plānojot piegādes 3,1 miljarda eiro apmērā. Latvija aktīvi iestājās par ES Kopējās drošības un aizsardzības politikas militārās apmācības misijas Ukrainai izveidi, lai veicinātu Ukrainas bruņoto spēku apmācību ES dalībvalstu teritorijā un ilgtermiņā sniegtu atbalstu Ukrainas profesionālās militārās izglītības reformas īstenošanai. Lai nodrošinātu finansiālās un humānās palīdzības sniegšanu Ukrainai, Latvijas ārlietu dienests uzņēma galveno koordinējošo funkciju, cieši sadarbojoties ar valstiskajām institūcijām un nevalstiskā sektora pārstāvjiem, sniedzot nepieciešamās konsultācijas un praktiski līdzdarbojoties projektu īstenošanā, lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku atbalsta efektivitāti. Attīstības sadarbības politikas ietvaros praktiskās palīdzības projekti, izmantojot valsts finansējumu, tika virzīti uz nepieciešamās humānās palīdzības sniegšanu. Vienlaicīgi ar projektu īstenošanu kara seku pārvarēšanai, turpinājās Ukrainas eiropas integrācijas atbalsta projektu īstenošana. Latvijas palīdzība tika virzīta steidzamām rekonstrukcijas vajadzībām, Ukrainas mediju atbalstam, dažādu veselības un psiholoģiskās rehabilitācijas programmu īstenošanai, labas pārvaldības uzlabošanai, uzņēmējdarbības veicināšanai un izglītības jomai.

Sankciju pastiprināšana pret Krieviju kļuva par vienu no svarīgākajiem instrumentiem, lai ierobežotu agresora spēju finansēt un īstenot karadarbību un palielinātu tā politisko un ekonomisko maksu par kara izraisīšanu. Latvijas ārlietu dienests iestājās par plašu sankciju noteikšanu pret Krieviju. Pēc Krievijas uzsāktā kara Ukrainā kopumā notikusi ievērojama sankciju tvēruma paplašināšana deviņās sankciju kārtās 2022. gadā. Tāpat Latvija aktīvi atbalstīja nepieciešamību saukt Krieviju pie atbildības par tās veikto agresijas aktu un kopā ar citām līdzīgi domājošām valstīm ir aicinājusi izveidot īpašu tribunālu agresijas nozieguma pret Ukrainu izmeklēšanai. Latvija arī pārskatīja divpusējās attiecības ar Krieviju, apturot lielāko daļu divpusējās sadarbības vai arī samazinot to līdz minimālam nepieciešamam līmenim. Tika pieņemts lēmums pārtraukt vai denonsēt vairākus līgumus, tai skaitā ekonomiskās sadarbības un kultūras jomās, kā arī attiecībā uz pierobežas ceļošanu. Ir iesaldēts regulārais Latvijas un Krievijas Ārlietu ministriju politisko konsultāciju mehānisms, tāpat arī

apturēta sadarbība Starpvaldību komisijas ietvaros un pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņu politikas instrumenta ietvaros. Tika slēgti Krievijas ģenerālkonsulāti Daugavpilī un Liepājā, kā arī Latvijas ģenerālkonsulāts Sanktpēterburgā, konsulāts Pleskavā un Latvijas vēstniecības Konsulārās nodaļas Maskavā kanceleja Kaļiņingradā.

Drošības politikas jomā, reaģējot uz Krievijas iebrukumu Ukrainā, būtisks politisks vēstījums bija Latvijā esošās NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas stiprināšana. Kanāda nosūtīja uz Latviju papildu karavīrus, kā arī stiprināja klātbūtni Daudznacionālās divīzijas štābā “Ziemeļi”. Spānija un Itālija uz Latviju nosūtīja papildu karavīrus un izvietoja vidēja rādiusa pretgaisa aizsardzības sistēmu. Līdzās paplašinātās klātbūtnes kaujas grupai, militārā personāla un tehnikas klātbūtni Latvijā palielināja arī ASV un Dānija. Krievijas agresija lika steidzami stiprināt NATO atturēšanas un aizsardzības politiku, īpaši attiecībā uz Alianses Austrumu flangu, kā rezultātā tika pieņemts lēmums par četrus jaunu NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupu izveidi Bulgārijā, Ungārijā, Rumānijā un Slovākijā papildus jau esošajām četrām kaujas grupām Baltijas valstīs un Polijā. Baltijas valstis vienoti veicināja sabiedroto kolektīvu apņemšanos stiprināt NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas Baltijā līdz brigādes līmenim. Latvijas un Kanādas aizsardzības ministru apņemšanās tika nostiprināta deklarācijā par NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas Latvijā turpmāko attīstību. Kanāda apņēmas turpināt vadīt NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupu Latvijā, kā arī sadarboties ar NATO dalībvalstīm nepieciešamās infrastruktūras līdzfinansēšanā, lai nodrošinātu Alianses atturēšanas un aizsardzības spēju tālāku stiprināšanu. Lai nodrošinātu Alianses atbilstību nākošās dekādes izaicinājumiem un vajadzībām, NATO Madrides samitā sabiedrotie apstiprināja jauno NATO Stratēģisko koncepciju. Koncepcija atkārtoti apliecina kolektīvo aizsardzību kā NATO pamatuzdevumu –Vašingtonas līguma 5. panta saistību izpildi, ja tāda nepieciešamība rastos. Koncepcija sniedz vadlīnijas, kā NATO pielāgoties drošības situācijas pasaulē izmaiņām, kā arī iezīmē galvenos Alianses uzdevumus – stiprināt atturēšanu un aizsardzību, krīžu novēršanu un pārvaldību, kā arī sadarbības drošību. Latvija turpināja atbalstīt NATO paplašināšanās procesu un partnerību padziļināšanu. Latvijas drošībai nozīmīgi bija Zviedrijas un Somijas vēsturiskie lēmumi par pieteikumiem dalībai NATO. Svarīga bija ES Stratēģiskā kompasa drošībai un aizsardzībai apstiprināšana, kas nosaka politisko ietvaru un konkrētus uzdevumus nākamajiem desmit gadiem attiecībā uz ES spēju reaģēt uz drošības izaicinājumiem un krīzēm, tai skaitā nepieciešamību attīstīt dalībvalstu spējas un piesaistīt resursus investīcijām militārajā industrijā.

Latvija turpināja stiprināt transatlantisko sadarbību, kur transatlantisko sabiedroto klātbūtne Baltijas reģionā ir neatsverams atturēšanas un aizsardzības elements Eiropas drošības

kontekstā. ASV valsts sekretāra un aizsardzības sekretāra, kā arī Kanādas premjerministra un aizsardzības ministres vizītes Latvijā pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā bija papildu apliecinājums sabiedroto solidaritātei un apņēmībai sargāt Latvijas drošību. ASV ir apstiprinājusi plānus militārās klātbūtnes stiprināšanai Baltijas valstīs, kas paredz, ka dienesta pienākumu pildīšanai rotācijas kārtībā bez pārtraukumiem Latvijā uzturēsies ASV karavīri un militārās tehnikas vienības. ASV valdība 2022. gadā Latvijai piešķīra 200 miljonus ASV dolāru drošības palīdzības un sadarbības finansējumam. Savukārt Baltijas drošības iniciatīvas ietvaros 2023. gadam ASV ir piešķīrusi 225 miljonus dolāru. Latvija turpināja sniegt ieguldījumu demokrātisko vērtību stiprināšanā, piedaloties ASV rīkotā otrā Demokrātiju samita procesos, īpaši informācijas integritātes un mediju brīvības jomā, kur kopā ar Kanādu un ASV vadīja tematisko grupu informācijas integritātes jautājumos.

ES politikas jomā viens no svarīgākajiem ES soļiem savas noturības stiprināšanā bija atbildes reakcija uz Krievijas uzsāktu enerģētisko šantāžu, ignorējot ilgtermiņa līgumus un vienpusēji samazinot vai pārtraucot cauruļvadu gāzes piegādes gandrīz visām ES dalībvalstīm. Krievijas rīcība mudināja ES pēc iespējas ātrāk atteikties no Krievijas energoresursiem, aizstājot tos ar daudzveidīgāku energoresursu importu no uzticamiem partneriem, kā arī vairāk pievērsties kritiskās infrastruktūras drošībai. Tika panākta vienošanās par dabasgāzes tirgus korekcijas mehānismu. Tas paredz ES dabasgāzes vairumtirdzniecības cenas griestu noteikšanu, pārsniedzot noteiktu cenas robežu, par atjaunojamo energoresursu atļauju piešķiršanas vienkāršošanu un par solidaritātes veicināšanu, lai ES īstenotu kopīgus gāzes iepirkumus. Tika uzsākta diskusija par elektroenerģijas tirgus dizaina optimizāciju, pielāgošanu un reformēšanu, lai to pielāgotu patērētāju interesēm un tas sniegtu ieguvumus, ņemot vērā salīdzinoši zemās atjaunojamo energoresursu cenas. Turpinājās virzība uz Eiropas zaļā kursa īstenošanu. 2022. gadā ES Padome ir vienojusies par lielāko daļu ar Eiropas zaļo kursu saistītiem tiesību aktiem un tika uzsāktas sarunas ar Eiropas Parlamentu par abām institūcijām pieņemamiem risinājumiem. Latvijai šajās diskusijās ir svarīgi, lai tiktu rasts līdzsvars starp klimata pārmaiņu mazināšanas mērķa ambīcijām, iespējām izmantot vietējos atjaunojamus energoresursus un ekonomisko izaugsmi. 2022. gadā turpinājās ES Atveseļošanas instrumenta ieviešana. Latvija sekmīgi pildīja Atveseļošanas un noturības mehānisma nacionālo plānu, kā rezultātā Eiropas Komisija pieņēma lēmumu izmaksāt Latvijai atbalsta pirmo daļu. Latvija turpināja atbalstīt ES ekonomiskās noturības stiprināšanu. 2022. gadā tika izveidota ES piegādes ķēžu noturības platforma, kas sniedz atbalstu nozaru uzņēmumiem jaunu piegādātāju un noieta tirgu atrašanā. Platforma palīdz uzņēmumiem saglabāt, pārstrukturēt vai nomainīt esošās piegādes ķēdes, kā arī iegūt izejmateriālus, detaļas, sastāvdaļas un/vai daļēji gatavas preces

vai pakalpojumus, kas tiem nepieciešami, lai turpinātu ražošanu. Svarīgs solis ES noturības stiprināšanā bija regulas apstiprināšana par ārvalstu subsīdijām, tādējādi novēršot izkropļojumus, kurus rada subsīdijas, ko trešās valstis piešķir uzņēmumiem, kas darbojas ES vienotajā tirgū.

2022. gada maijā noslēdzās Konference par Eiropas nākotni. Tās gala ziņojumā ir ietverti 49 pilsoņu priekšlikumi un vairāk nekā 300 konkrētu ieteikumu, kā šie priekšlikumi varētu tikt ieviesti praksē. Uz ziņojuma bāzes ES Padome un Eiropas Komisija ir uzsākusi darbu pie priekšlikumu ieviešanas. Konferencē laikā Latvijā notika ap 60 dažādu pilsoņu pasākumu - diskusijas, sarunas, festivāli, kā arī veikti pētījumi. Daudzas Latvijas pilsoņu idejas, īpaši saistībā ar klimata pārmaiņām, par inovācijām zaļajās tehnoloģijās, energoresursiem un to sadārdzinājumu, veselības aprūpes kvalitāti, darba drošību un dzīves kvalitāti, ar digitālo pārveidi saistītos jautājumos ir atspoguļotas Konferencē gala ziņojumā.

2022. gadā bija vērojams nozīmīgs progress ES paplašināšanās politikas īstenošanā. Ar Latvijas aktīvu iesaisti ES pieņēma vēsturisku lēmumu par kandidātvalsts statusa piešķiršanu Ukrainai un Moldovai un ES perspektīvu Gruzijai. Ir notikušas pirmās Starpvaldību konferences ar Albāniju un Ziemeļmaķedoniju, lai sāktu ES pievienošanās sarunas. Kandidātvalsts statusu ir ieguvusi Bosnija un Hercegovina, kā arī ir panākta vienošanās par bezvīzu režīma ieviešanu ar Kosovu.

Latvija turpināja atbalstīt ES daudzlīmeņu pieeju Ķīnai kā sadarbības partnerim, ekonomiskajam konkurentam un sistēmiskajam sāncensim, ņemot vērā Ķīnas pieaugošās ambīcijas mainīt starptautisko sistēmu, piedāvājot alternatīvas drošības un globālās attīstības vīzijas, kas nereti satur universālo pamatvērtību kritiku. Latvija iestājās par nepieciešamību aicināt Ķīnu ieņemt noteiktāku un atbildīgāku pozīciju, nosodot Krievijas izvērsto karu Ukrainā, kā arī mērķtiecīgi aizstāvēt ES ekonomiskās intereses, panākt vienlīdzīgu pieeju Ķīnas tirgum, kā arī pretoties Ķīnas praksei izmantot ekonomisko spiedienu kā politisku instrumentu pret atsevišķām ES dalībvalstīm. Vienlaicīgi Latvija atbalstīja vajadzību īstenot konstruktīvas attiecības ar Ķīnu, īpaši tādu globālo izaicinājumu pārvarēšanā kā klimata pārmaiņas, bruņojuma kontroles jautājumi, reģionālās stabilitātes nodrošināšana Dienvidaustrumāzijā. 2022. gadā Latvija ir pārtraukusi dalību Ķīnas un Centrālās un Austrumeiropas valstu sadarbības formātā „16+1” kā neatbilstošā Latvijas stratēģiskajām nostādnēm. Latvija ir gatava veidot konstruktīvas un atklātas divpusējās attiecības ar Ķīnu, vērtējot iespējas sadarbības attīstīšanai uz abpusējā izdevīguma pamata, vienlaikus nevairoties runāt par jautājumiem, kuros nostājas ir būtiski atšķirīgas.

Latvijas ārējās ekonomikas jomā ārlietu dienestam nemainīgi svarīga ir ārējās tirdzniecības veicināšana un investīciju piesaiste, kas notiek ciešā sadarbībā ar Latvijas investīciju un attīstības aģentūru (LIAA). Gan Ārlietu ministrijā, gan vēstniecībās tika organizēti tematiskie semināri nozaru vai reģionu griezumā, kā arī, tiekoties ar uzņēmējus pārstāvošām organizācijām un nozaru klasteriem, tika apzinātas vajadzības un problēmjautājumi, sniegtas konsultācijas un mērķētāks atbalsts biznesam ārējo tirgu apgūšanā. Kā efektīvu eksporta atbalsta resursu ārlietu dienests aktīvi izmantoja arī Latvijas goda konsulu tīkla sniegtās iespējas. 2022. gadā Rīgā noritēja kārtēja goda konsulu sanāksme, kuras laikā tika sniegts plašs ieskats Latvijas eksportspējīgo uzņēmumu piedāvājumā. Nozīmīgu lomu eksporta veicināšanas pasākumos ieņem uzņēmēju dalība Latvijas valsts augstāko amatpersonu ārvalstu vizītēs. 2022. gadā sekmīgi īstenota uzņēmēju delegāciju dalība vizītēs uz Uzbekistānu, ASV, Kanādu, Apvienotajiem Arābu Emirātiem un Ēģipti, kā arī Valsts prezidenta vizītē uz Izraēlu. Kopumā 2022. gada laikā ārlietu dienests sadarbībā ar LIAA un nevalstiskajiem partneriem ir organizējis uzņēmēju dalība 7 augstāko amatpersonu ārvalstu vizītēs, Latvijas vēstnieki devās 66 reģionālajās vizītēs savās akreditācijas valstīs, organizēja 42 biznesa forumus un nozaru seminārus, piedalījās Latvijas stendu veidošanā 39 starptautiskajās izstādēs, kā arī nodrošināja 74 iepazīšanās un biznesa kontaktu veidošanas pasākumus uzņēmējiem. Veicinot savienojamību transporta, digitālajā un enerģētikas jomās 2022. gadā Rīgā norisinājās Trīs jūru iniciatīvas (3JI) Samits un Biznesa forums, kas bija gada vērienīgākais starptautiska līmeņa pasākums Latvijā. Rīgu apmeklēja 3JI un tās partnervalstu, kā arī ES un starptautisko finanšu institūciju vadošās amatpersonas, uzņēmēji un žurnālisti. Pirmo reizi 3JI vēsturē tika organizēts Pilsoniskās sabiedrības forums un 3JI Parlamenta pārstāvju tikšanās. Samitā deklarācijā tika izteikts atbalsts Ukrainas dalībai Iniciatīvā, kam turpmāk jāveicina Ukrainas iekļaušana 3JI reģiona savienojamības projektos enerģētikas, transporta un digitālajā sektorā.

Starptautiskā un nacionālā līmenī ministrija turpināja vadīt un koordinēt Latvijas gatavošanos vēlēšanām ANO Drošības padomē uz nepastāvīgās dalībvalsts vietu termiņam no 2026. gada līdz 2027. gadam. Turpinājās diplomātiskais darbs atbalsta gūšanai, stiprinot diplomātiskās attiecības ar ANO valstīm dažādos reģionos, plānojot un attīstot Latvijas diplomātisko pārstāvību.

2022. gadā Latvija sekmīgi novadīja savu prezidentūru Baltijas Ministru padomē, kur galvenais fokuss tika vērsts uz atbalsta sniegšanu Ukrainai un reģionālās drošības stiprināšanu. Baltijas valstu sadarbība ieguva kvalitatīvi jaunu lomu ES lēmumu pieņemšanas procesa veicināšanā. Jaunā drošības situācija lika Latvijai un mūsu

tuvākajiem sabiedrotajiem Igaunijai un Lietuvai uzņemties lielāku atbildību un līderību, ES līmenī veidojot spēcīgu atbildi uz Krievijas agresiju. Atsevišķi sankciju un ES ārējo robežu drošības jautājumi sākotnēji tika īstenoti Baltijas reģionā un vēlāk pārņemti ES līmenī. Lai veicinātu Latvijas ciešāku sadarbību ar Lietuvu un Igauniju 2022. gadā pēc ārlietu ministru iniciatīvas tika sagatavoti Latvijas–Igaunijas un Latvijas–Lietuvas nākotnes sadarbības ziņojumi.

Ārlietu ministrijas pārvaldītais attīstības sadarbības politikas finansējums turpināja pieaugt 2022. gadā sasniedzot 1,36 miljonus eiro, kas deva iespēju ne tikai palielināt atbalstu Ukrainai, bet arī efektīvi stiprināja Latvijas praktisku iesaisti globālo izaicinājumu risināšanā. Turpinājās palīdzības sniegšana Austrumu partnerības, Centrālāzijas un Āfrikas reģiona valstīm saskaņā ar Attīstības sadarbības politikas plānā 2021.-2023. gadam iekļautajiem projektiem. 2022. gadā tika īstenoti 39 projekti, īpašu uzmanību veltot Ukrainai, lai palīdzētu pārvarēt kara sekas. Ārlietu dienests nodrošināja Latvijas divpusējās attīstības sadarbības aktivitāšu sasaisti ar citu donoru aktivitātēm, veicinot Latvijas sniegtā atbalsta ilgtspēju, efektivitāti un redzamību, jo īpaši labas pārvaldības jomā. 2022. gadā darbu uzsāka Ārlietu ministrijas vadībā izveidotā Latvijas attīstības sadarbības aģentūra, paplašinot Centrālās finanšu un līgumu aģentūras funkcijas.

Diasporas politikas jomā, īstenojot Plānu darbam ar diasporu 2021.-2023. gadam, īpaša uzmanība tika pievērsta remigrācijas jautājumiem, diasporas mediju atbalstam un diasporas zinātniskā potenciāla izmantošanai. Kopumā 2022. gadā tika atbalstīti 96 projekti 21 valstī. 2022. gadā Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma ietvaros sadarbībā ar Valsts prezidenta kanceleju, Valsts kanceleju un biedrību Ekonomiskā Sadarbība un investīcijas Latvijai (#esiLV) tika organizēts Starptautiskajās organizācijās strādājošo Latvijas profesionāļu forums, kas tiek iedibināts kā ikgadēja sadarbības platforma.

Detalizētāk iepazīties ar ārlietu dienesta paveikto esat laipni aicināti Ārlietu ministrijas 2022. gada publiskajā pārskatā.

Novēlot interesantu lasīšanu,

patiesā cieņā

Valsts sekretārs

Andris Pelšs

SATURS

Ārlietu ministrijas valsts sekretāra Andra Peļša ievads	2
1. Ārlietu ministrijas darbības vispārīgs raksturojums	10
1.1. Juridiskais statuss un struktūra	10
1.2. Funkcijas	11
1.3. Darbības virzieni, budžeta programmas	12
1.4. Galvenie uzdevumi 2022. gadā	14
2. Ministrijas finanšu resursi un darbības rezultāti	15
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2022. gadā	15
2.2. 2022. gadā paveiktais konkrētos virzienos	18
2.3. Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās darbība.....	55
2.4. Vadības un darbības uzlabošanas sistēmas.....	58
2.5. Pasūtītie pētījumi.....	60
3. Ārlietu ministrijas personāls	60
4. Komunikācija ar sabiedrību	63
5. Plānotie pasākumi 2023. gadā	75
5.1. Galvenie uzdevumi un darbības	75
5.2. Plānotie pētījumi	75
5.3. Finanšu saistības.....	75
Informatīvie pielikumi	76
Nr. 1. 2022. gadā parakstītie daudzpusējie starptautiskie līgumi	76
Nr. 2. 2022. gadā Latvijas Republikā spēkā stājušies daudzpusējie līgumi	76
Nr. 3. 2022. gadā parakstītie ES un dalībvalstu līgumi ar trešajām valstīm, kuru puse ir Latvija	77
Nr. 4. 2022. gadā noslēgtie divpusējie starptautiskie līgumi	78
Nr. 5. 2022. gadā spēkā stājušies divpusējie starptautiskie līgumi.....	79
Nr. 6. 2022. gadā spēkā stājušies ES un dalībvalstu līgumi ar trešajām valstīm, kuru puse ir Latvija	81
Nr.7. 2022. gada notikumu hronoloģija.....	83
Nr. 8. Dati par valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaiti, kvalitātes kontroli un izpildi 2022. gadā	88

1. ĀRLIETU MINISTRIJAS DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

Ārlietu ministrijas ēka. Foto: Ārlietu ministrija

1.1. JURIDISKAIS STATUSS UN STRUKTŪRA

Ārlietu ministrija (turpmāk – ĀM vai ministrija) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde ārlietu nozarē. ĀM statusu un darbību nosaka Valsts pārvaldes iekārtas likums un Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumi Nr. 237 “Ārlietu ministrijas nolikums”¹.

Ministrijas darbu vada ārlietu ministrs. Tās administratīvo darbu vada un ministrijas funkciju izpildi nodrošina valsts sekretārs. Parlamentārais sekretārs nodrošina saikni starp ārlietu ministru un Saeimu.

Ārlietu ministrs pārrauga Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās (turpmāk – Pārstāvis) darbu. Pārstāvis nodrošina Latvijas interešu pārstāvību Eiropas Cilvēktiesību tiesā un Apvienoto Nāciju Organizācijas (turpmāk – ANO) individuālo sūdzību izskatīšanas procesā, kā arī sagatavo nacionālos ziņojumus par ANO cilvēktiesību jomas konvenciju izpildi Latvijā.

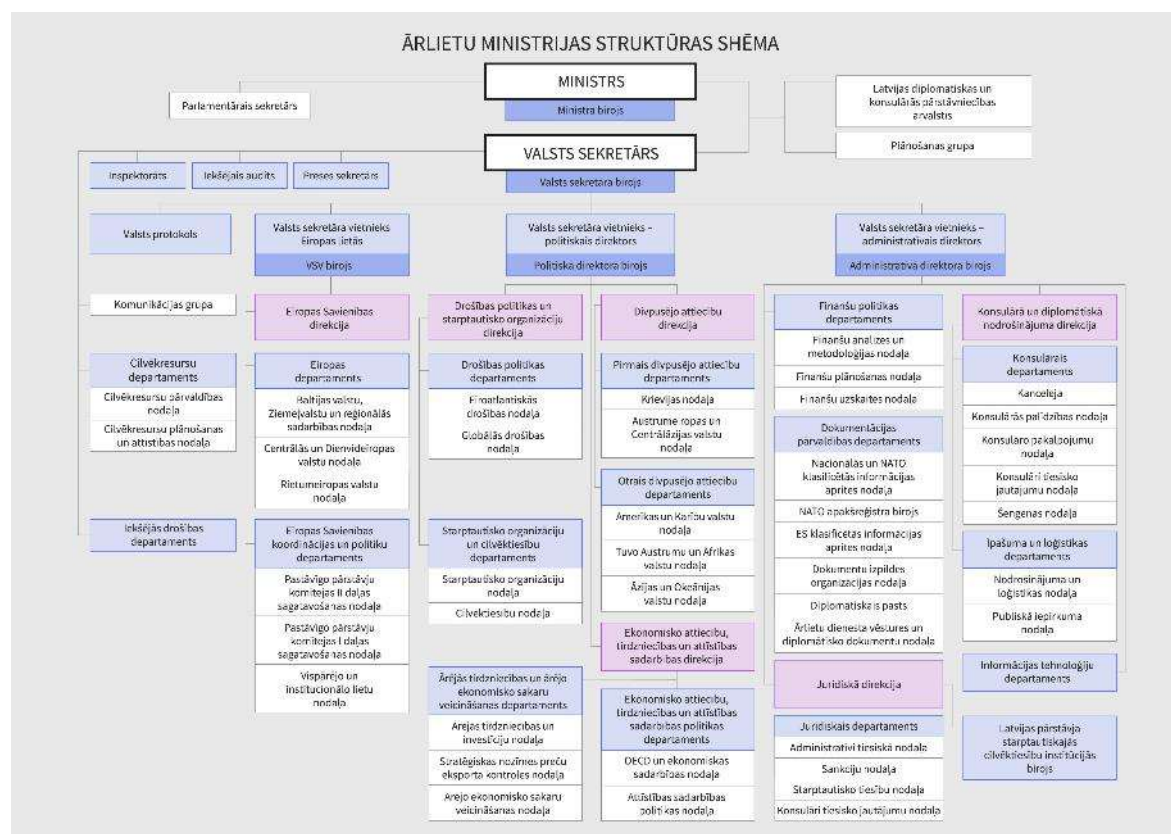
¹ Skat. <https://likumi.lv/ta/id/74754-arlietu-ministrijas-nolikums>

2022. gada pirmajā pusgadā ārvalstīs darbojās Ārlietu ministrijas 49 patstāvīgas struktūrvienības – Latvijas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības: 38 vēstniecības, 7 pastāvīgās pārstāvniecības, 1 ģenerālkonsulāts, 2 konsulāti, kā arī 1 konsulārās nodaļas kanceleja.

2022. gada 16. maijā tika slēgts Latvijas Republikas ģenerālkonsulāts Sanktpēterburgā, Krievijas Federācijā un Latvijas Republikas konsulāts Pleskavā, Krievijas Federācijā. 2022. gada 1. jūlijā - Latvijas Republikas vēstniecības Krievijas Federācijā Konsulārās nodaļas kanceleja Kaļiņingradā, Krievijas Federācijā.

No 2022. gada 2. jūlija ārvalstīs darbojās 46 Ārlietu ministrijas patstāvīgas struktūrvienības – Latvijas diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības: 38 vēstniecības, 7 pastāvīgās pārstāvniecības, 1 konsulāts.

MINISTRIJAS STRUKTŪRSHĒMA 2022. GADĀ

1.2. FUNKCIJAS

Ministrija izstrādā valsts ārpolitiku; ar politiskiem un diplomātiskiem līdzekļiem un saskaņā ar normatīvajiem aktiem un valdības deklarācijas ārpolitikas sadaļas uzdevumiem

īsteno vienotu valsts ārpolitiku; veic Valsts protokola funkcijas un konsulārās funkcijas valstī un ārvalstīs; sagatavo un izsniedz stratēģiskas nozīmes preču importa, eksporta un tranzīta licences, kā arī kvotu atļaujas Krievijas Federācijas izcelsmes skujkoku apaļkoku ievēšanai, uzraudzības dokumentus tekstilpreču ievēšanai, kā arī iepriekšējās atļaujas tekstilizstrādājumu izvešanai ekonomiskai pārstrādei; nodrošina sadarbību ar Latvijas diasporu; veic kompetentās iestādes funkcijas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 17. maija Regulu Nr. 2017/821, ar ko paredz piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumus Savienības importētājiem, kuri importē konfliktu skartu un augsta riska teritoriju izcelsmes alvu, tantalu un volframu, to rūdas un zeltu.

1.3. DARBĪBAS VIRZIENI, BUDŽETA PROGRAMMAS

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, *Ārlietu ministrija* analizē ārvalstu ārējo un iekšējo politiku un sniedz Saeimai un Ministru kabinetam informāciju un priekšlikumus par starpvalstu attiecību attīstību; piedalās valsts ārējās ekonomiskās politikas veidošanā; nodrošina Latvijas Republikas interešu pārstāvību Pasaules Tirdzniecības organizācijā un Eiropas Savienības institūcijās saskaņā ar aktuālo ministriju kompetenču sadalījumu Eiropas Savienības jautājumos atbilstoši Eiropas Savienības tiesību kopuma klasifikācijai; izstrādā un īsteno ārējās tirdzniecības politiku; lemj par jautājumiem, kas saistīti ar valsts diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību atvēršanu ārvalstīs, kā arī sagatavo un iesniedz attiecīgus priekšlikumus Ministru kabinetā; koordinē valsts pozīcijas izstrādi un informācijas apriti Eiropas Savienības jautājumos; koordinē valsts pozīcijas izstrādi un interešu pārstāvību NATO; veic normatīvajos aktos noteiktās darbības, kuras ir nepieciešamas, lai noslēgtie starptautiskie līgumi stātos spēkā valsts teritorijā; uzskaita starptautiskos līgumus un informē par to spēkā stāšanos, darbības pagarināšanu, apturēšanu un izbeigšanu.

Valsts protokola funkciju veikšanai ministrija: organizē ārvalstu delegāciju oficiālās vizītes valstī, ja minētās delegācijas vada ārvalstu prezidenti, viceprezidenti, premjerministri, vēstnieki, ārlietu ministri un to vietnieki, kā arī organizē starptautisko organizāciju oficiālās vizītes, ja tās vada šo organizāciju vadītāji; organizē ārvalstu delegāciju vizītes valstī, ja minētās delegācijas Latvijā uzturas pēc valsts prezidenta, Saeimas priekšsēdētāja, ministru prezidenta vai ārlietu ministra oficiāla ielūguma. Ja minētās personas dodas oficiālās vizītēs uz ārvalstīm, Valsts protokols sadarbībā ar attiecīgajām ārvalstu institūcijām organizē šo personu vizītes; konsultē Latvijas diplomātiskā protokola jautājumos citu tiešās valsts pārvaldes iestāžu protokola nodaļas vai struktūrvienības, kas veic šīs funkcijas.

Sadarbības nodrošināšanai ar Latvijas diasporu ministrija: sadarbojas ar Latvijas diasporas pārstāvjiem; atbalsta Latvijas diasporu un tās organizāciju veidotus projektus; veicina Latvijas diasporas līdzdalību Latvijas ekonomikā, politikā, kultūras dzīvē, izglītībā un zinātnē.

Ministrija izveido savu funkciju izpildei nepieciešamās dokumentu reģistrēšanas, informācijas aprites un sakaru sistēmas.

Ministrija izveido un uztur stratēģiskas nozīmes preču datu bāzi importa, eksporta un tranzīta jomā valsts uzraudzības funkcijas izpildei un uzrauga stratēģiskas nozīmes preču ražošanas, lietošanas un glabāšanas kārtību.

Ministrija veic *ex post* pārbaudes un citas uzraudzības darbības, Eiropas Savienības importētājiem, kuri importē konfliktu skartu un augsta riska teritoriju izcelsmes derīgos izrakteņus un metālus, izdod paziņojumus par korektīvajām darbībām, kā arī apkopo un apmainās ar iegūto informāciju ar citu Eiropas Savienības dalībvalstu kompetentajām iestādēm, Eiropas Komisiju un Latvijas Republikas tiesībsardzības iestādēm, piemērojot Eiropas Savienības tiesību aktus.

Ministrija izstrādā starptautisko līgumu, nozari reglamentējošo tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektus; sniedz atzinumus par citu institūciju izstrādātajiem starptautisko līgumu, tiesību aktu un politikas plānošanas dokumentu projektiem; ārējos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos izdod administratīvos aktus; nodrošina nozares politikas īstenošanu ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs un valsts kapitālsabiedrībās, kurās ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja; sagatavo un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniedz priekšlikumus par normatīvajos aktos un attiecīgajos politikas plānošanas dokumentos paredzēto pasākumu realizācijai un ministrijas uzdevumu veikšanai nepieciešamo finansējumu no valsts budžeta; valsts vārdā veic privāttiesiskus darījumus, kas nepieciešami ministrijas darbības nodrošināšanai; veic funkciju izpildes, kā arī citas pārbaudes ministrijas padotībā esošajās valsts pārvaldes iestādēs; nodrošina valsts pasūtīto pētījumu pieteikumu izstrādi, kā arī veicina pētījumu rezultātu efektīvu izmantošanu nozares politikas izstrādē; normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sadarbojas ar citām valsts pārvaldes iestādēm vienotas valsts politikas izstrādāšanā un īstenošanā; informē sabiedrību par nozares politiku un ministrijas padotībā esošo iestāžu darbību, veicina sociālo dialogu jautājumos, kas saistīti ar politikas izstrādi un īstenošanu, kā arī iesaista sabiedrības pārstāvjus valsts pārvaldē; informē sabiedrību un rosina

diskusiju, koordinē ministriju īstenotos pasākumus un iesaista citus informācijas starpniekus sabiedrības informēšanā par Eiropas Savienību un Latvijas dalību tajā.

2022. GADA BUDŽETA PROGRAMMAS

01.00.00 Diplomātisko un konsulāro misiju nodrošinājums:

- 01.04.00 Diplomātiskās misijas ārvalstīs

- 01.06.00 Konsulārais nodrošinājums

02.00.00 Iemaksas starptautiskajās organizācijās

07.00.00 Attīstības sadarbības projekti un starptautiskā palīdzība

09.00.00 Materiālās palīdzības nodrošināšana

70.00.00 Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana:

- 70.06.00 Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm

- 70.18.00 Iekšējās drošības un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)

97.00.00 Nozaru vadība un politikas plānošana

99.00.00 Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums

1.4. GALVENIE UZDEVUMI 2022. GADĀ

*Ārlietu ministrs
2022. gada ārpolitikas
debašu laikā.*

Foto: Ārlietu ministrija

2022. gadā Ārlietu ministrija saskaņā ar “Ārlietu ministra ikgadējo ziņojumu par paveikto un iecerēto darbību valsts ārpolitikā un Eiropas Savienības jautājumos”, kā arī īstenojot Valdības rīcības plāna noteiktos uzdevumus, savu darbību īstenojusi galvenokārt šādos virzienos:

- visaptveroša atbalsta sniegšana Ukrainai;
- Latvijas un reģiona drošības stiprināšana, NATO adaptācijas jaunajiem apstākļiem veicināšana;
- divpusējo, reģionālo un starptautisko pretpasākumu ieviešana pret Krieviju;
- Eiropas Savienības noturības spēju stiprināšana, tostarp virzoties uz Eiropas Savienības enerģētiskās patstāvības veidošanu, klimatneitralitātes politikas tālāku īstenošanu, digitālo pāreju, ārējo ekonomisko atkarību un ietekmju mazināšanu uz Eiropas Savienības ekonomiku.

2. MINISTRIJAS FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS 2022. GADĀ

ĀM VALSTS PAMATBUDŽETA FAKTISKIE IZDEVUMI 2022. GADĀ: 77 MILJONI EURO				
Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	68 909 529	76 312 864	75 895 956
1.1.	dotācijas	65 791 449	73 682 089	72 905 838
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	2 296 889	1 631 248	2 511 261
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	416 736	999 527	478 857
1.4.	transferti	404 455	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	68 386 940	76 976 750	74 932 028
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	64 458 759	74 397 278	72 540 202
2.1.1.	kārtējie izdevumi	52 988 608	60 090 351	58 466 052

2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	855 634	1 656 731	1 626 654
2.1.3.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	10 318 113	11 497 836	11 495 609
2.1.4.	uzturēšanas izdevumu transferti	296 404	1 152 360	951 887
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	3 928 181	2 579 472	2 391 826

Ārlietu ministrijas valsts budžeta izdevumi 2021. un 2022. gadā sadalījumā pa budžeta programmām un apakšprogrammām (euro)			
Programmas/ apakšprogrammas kods	Programmas/ apakšprogrammas nosaukums	2021.gada faktiskā izpilde	2022.gada faktiskā izpilde
Kopā		68 386 940	74 932 028
01.00.00	Diplomātisko un konsulāro misiju nodrošinājums	38 992 872	42 994 732
01.04.00	<i>Diplomātiskās misijas ārvalstīs</i>	38 964 437	42 974 154
01.06.00	<i>Konsulārais nodrošinājums</i>	28 435	20 578
02.00.00	Iemaksas starptautiskajās organizācijās	9 818 540	9 284 037
06.00.00	Latvijas institūts	56 417	-
07.00.00	Attīstības sadarbības projekti un starptautiskā palīdzība	577 495	1 331 901
09.00.00	Materiālās palīdzības nodrošināšana	6 774	7 506
70.00.00	Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana	275 360	833 266
70.06.00	<i>Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm</i>	275 360	806 989
70.18.00	<i>Iekšējās drošības un Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu projektu un pasākumu īstenošana (2014-2020)</i>	-	26 277
97.00.00	Nozaru vadība un politikas plānošana	17 779 158	18 030 018
99.00.00	Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums	880 324	2 450 568

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (euro)				
Budžeta veids: ziedojumi un dāvinājumi				
Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			plāns	faktiskā izpilde

1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	1 729	12 505	10 283
1.1.	ziedojumi un dāvinājumi	1 729	12 505	10 283
2.	Izdevumi (kopā)	7 973	34 584	16 358
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	7 973	34 584	16 358
2.1.1.	kārtējie izdevumi	7 973	34 584	16 358

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (euro)			
Prioritārajiem pasākumiem papildu piešķirtais finansējums 2022.gadam			
Nr. p.k.	Pasākums un tā īss apraksts	Programmas/apakšprogramm as (kuras ietvaros pasākums īstenots) kods un nosaukums	Izdevumu palielinājums 2022.gadā, euro
1.	Latvijas ārlietu spēju stiprināšana pieaugošu starptautisko izaicinājumu un sarežģītākas starptautiskās vides apstākļos	01.04.00 Diplomātiskās misijas ārvalstīs 97.00.00 Nozaru vadība un politikas plānošana	2 300 000
2.	Latvijas kandidatūras ANO Drošības padomes vēlēšanās 2025. g. lobija kampaņas nodrošināšana Latvijas dalībai ANO Drošības padomē 2026-2028. g.	01.04.00 Diplomātiskās misijas ārvalstīs 97.00.00 Nozaru vadība un politikas plānošana 02.00.00 Iemaksas starptautiskajās organizācijās	873 823
3.	Attīstības sadarbības projektu īstenošana, ieguldījums globālajā un reģionālajā stabilitātē	07.00.00 Attīstības sadarbības projekti un starptautiskā palīdzība	700 000
4.	Latvijas prezidentūra Eiropas Padomē 2023. gadā	02.00.00 Iemaksas starptautiskajās organizācijās 97.00.00 Nozaru vadība un politikas plānošana	33 517
5.	IKT funkcionalitātes nodrošināšana un pārvaldības spēju stiprināšana	01.04.00 Diplomātiskās misijas ārvalstīs 97.00.00 Nozaru vadība un politikas plānošana	726 884
6.	Iemaksa ES ārpusbudžeta fondā "Eiropas miera mehānisms"	02.00.00 Iemaksas starptautiskajās organizācijās	630 816
7.	Trīs jūru iniciatīvas (TJI) samita organizēšana 2022. gadā	97.00.00 Nozaru vadība un politikas plānošana	394 817
8.	Civilo ekspertu dalības nodrošināšana ES Padomdevēja misijā civilā drošības sektora reformām Ukrainā un Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas Speciālajā novērošanas misijā Ukrainā	01.04.00 Diplomātiskās misijas ārvalstīs	373 953
	Kopā		6 033 810

ATBALSTS UKRAINAI

Kopš 2022. gada 24. februāra Latvijas un Ukrainas divpusējās attiecības fundamentāli ietekmē Krievijas agresijas karš Ukrainā. Latvijas interesēs ir pilnīga un viennozīmīga Ukrainas uzvara, pilnībā atjaunojot Ukrainas neatkarību un suverenitāti tās starptautiski atzītajās robežās un nodrošinot ilgtspējīgu mieru. Līdz ar to, Latvijas politika kopš pilna mēroga Krievijas iebrukuma Ukrainā tiek īstenota divos virzienos – visa veida palīdzības un atbalsta sniegšana Ukrainai un maksimāla starptautiska spiediena uzturēšana pret Krieviju.

Ārlietu ministra paziņojums 2022. gada 24. februārī. Foto: ekrānšāviņš no Twitter

Sākoties pilna mēroga karadarbībai, Latvija spēja operatīvi nodrošināt pirmo nepieciešamo humāno un finansiālo palīdzību Ukrainai, dot patvērumu Ukrainas civiliedzīvotājiem, kā arī nodot Ukrainai letālo un neletālo militāro aprīkojumu. Visas sabiedrības sniegtais atbalsts Ukrainai 2022. gadā pēc Ārlietu ministrijas veiktā apkopojuma ir aptuveni 410 miljoni EUR, tai skaitā atbalsts bēgļiem, humānā palīdzība un militārais atbalsts. Neatsveramu atbalstu Ukrainai sniedz arī Latvijas pilsoniskā sabiedrība un uzņēmēji. 2022. gada Ārlietu ministrijas humānās un attīstības sadarbības atbalsts bija virs 1,7 miljonu EUR. Tas ietvēra daudzpusējās iemaksas humānās palīdzības vajadzībām: ICRC, UN OCHA, UNHCR, UNICEF, DG ECHO, iniciatīvai “*Grain from Ukraine*”. Latvijas attīstības sadarbības politikas ietvaros 2022. gadā Ukrainā īstenoti 12 projekti un veiktas starptautiskās iemaksas (tai skaitā OECD, EDSO) ar kopējo finansējumu 449 652 EUR.

Sniegta palīdzība cilvēkiem, kas cietuši no Krievijas armijas vardarbības, atbalsts Ukrainas medicīnas iestādēm, medijiem, tieslietu un robežpārvaldes institūcijām, ekonomikas atjaunošanai, kā arī izglītības un dzimuma līdztiesības jomā.

2022. gada 30. novembrī Ivanofrankivskā, Ukrainā, Latvijas vēstnieks Ilgvars Kļava atklāja rehabilitācijas centru sievietēm, kas cietušas no Krievijas armijas pastrādātajiem seksuālās vardarbības noziegumiem. Foto: Ārlietu ministrija

Jau 2022. gadā Latvija iesaistījās Ukrainas rekonstrukcijas procesā – sniedzot operatīvi nepieciešamo palīdzību, lai atjaunotu iedzīvotāju mājokļus, sagaidot ziemas periodu, Jahidnes ciemā, Černihivas apgabalā un lai atjaunotu iznīcināto civilo infrastruktūru, jo īpaši elektroapgādes sistēmu. Sadarbībā ar Veselības ministriju un Nacionālo rehabilitācijas centru “Vaivari” īstenotā Ukrainas karavīru rehabilitācijas programma nodrošināja 62 personu rehabilitāciju.

2022. gada 29. augustā, Ukrainas karavīru piemiņas dienā, ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, veselības ministrs Daniels Pavļuts un Ukrainas vēstnieks Latvijā Oleksandrs Miščenko apmeklēja Nacionālo rehabilitācijas centru "Vaivari" un tikās ar karadarbībā Ukrainā ievainotajiem karavīriem. Foto: Ārlietu ministrija.

Lai sniegtu politisko atbalstu un paustu solidaritāti Ukrainai, tika uzturēts ļoti aktīvs politiskais dialogs un vizīšu apmaiņa. Īpaši nozīmīga bija ārlietu ministra E. Rinkēviča vizīte Kijivā 2022. gada 24. februārī, kas bija kopīgs Baltijas valstu ārlietu ministru brauciens un kura laikā tika pausts stingrs nosodījums Krievijas agresijai. Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece kopā ar pārējo Baltijas valstu parlamentu priekšsēdētājiem 24. martā apmeklēja Kijivu kā pirmās ārvalstu augstākās amatpersonas pēc kara sākuma. Paužot Latvijas apņemšanos sniegt praktisku atbalstu Ukrainas rekonstrukcijai, Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre Z. Kalniņa-Lukaševica uzturējās darba vizītē Kijivā un Černihivā.

Noslēdzot aktīvo vizīšu grafiku 2022. gada novembrī Ārlietu ministrijas parlamentārā sekretāre G. Reire piedalījās ES valstu augstāko amatpersonu - sieviešu līderu kopīgā vizītē Kijivā 23. novembrī.

2022. gada 24. novembrī ĀM parlamentārā sekretāre Gunda Reire piedalās augsta līmeņa Eiropas sieviešu līderu vizītē Kijivā un paziņo par Latvijas atbalstīta sieviešu rehabilitācijas centra atvēršanu Ivanofrankivskā. Foto: Ārlietu ministrija

Savukārt 28. novembrī norisinājās ārlietu ministra Edgara Rinkēviča dalība Baltijas un Ziemeļvalstu ārlietu ministru kopīgā vizītē Kijivā.

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs 2022. gada 6. maijā Kijivā tikās ar Ukrainas prezidentu Volodymiru Zelenski. Foto: Ukrainas prezidenta kanceleja

Latviju 2022. gadā vairākas reizes apmeklēja Ukrainas Augstākas Radas priekšsēdētāja vietniece Olena Kondratjuka. Īpaši zīmīga bija O. Kondratjukas vizīte 2022. gada 20.-21. jūnijā, piedaloties Trīs jūru iniciatīvas samītā. Rīgas Samītā un Biznesa forumā tika paziņots par partnervalsts statusa piešķiršanu Ukrainai un uzstādīts mērķis ciešāk iesaistīt Ukrainu Trīs jūru iniciatīvas un infrastruktūras projektos.

2022. gada 23. jūnijā Briselē, Beļģijā, Eiropadome vēsturiskā lēmumā, ko Latvija bija aktīvi atbalstījusi un lobējusi, nolēma piešķirt Ukrainai ES kandidātvalsts statusu. Tādējādi Ukrainai tika dota skaidra Eiropas perspektīva. Latvija aktīvi iestājas par Ukrainas eiroatlantisko integrāciju.

Latvija bija viena no pirmajām valstīm, kas 2022. gadā iestājās par atbalstu Ukrainas centieniem dibināt starptautisku mehānismu Krievijas noziegumu Ukrainā izmeklēšanai un iztiesāšanai. Latvijas mērķis ir nepieļaut nesodāmību, vienlaikus stiprinot esošos starptautisko tiesību mehānismus un apliecinot to spēju efektīvi vērsties pret starptautisko tiesību pārkāpumiem un starptautiskā miera un drošības apdraudējumu. Latvija saskaņā ar Starptautiskās tiesas Statūtu 63. panta 2. punktu kā trešā puse ir iesaistījies lietā *Ukraina pret Krieviju*. Tāpat Latvija ir iestājusies trešās puses statusā Eiropas Cilvēktiesību tiesas lietā *Ukraina pret Krieviju (X)*. Īsi pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā Latvija kopā ar 37 Romas Statūtu dalībvalstīm iesniedza pieteikumu Starptautiskajā Krimināltiesā (SKT), lūdzot SKT izmeklēt Ukrainas teritorijā izdarītos kara noziegumus un noziegumus pret cilvēci. Latvija ir sniegusi gan finansiālu atbalstu, gan sekundējusi ekspertus darbam SKT, kā arī piedalījies Apvienotajā izmeklēšanas grupā (*Joint Investigation Team*). Tomēr pret Ukrainu īstenotais agresijas noziegums ir ārpus SKT jurisdikcijas, tāpēc Latvija kopā ar citām līdzīgi domājošām valstīm aicina izveidot īpašu tribunālu agresijas nozieguma pret Ukrainu izmeklēšanai un iztiesāšanai, lai nepieļautu nesodāmību.

Starptautiskā sabiedrība ar bezprecedenta balsu vairākumu ANO Ģenerālajā asamblejā (ANO ĢA) ir apliecinājusi stingru atbalstu Ukrainas suverenitātei, neatkarībai, vienotībai un teritoriālajai integritātei tās starptautiski atzītajās robežās un Krievijas agresijas Ukrainā nosodīšanai, pieņemot atbilstošas rezolūcijas. Latvijas atbalstītās galvenās 2022. gada ANO ĢA rezolūcijas: 2022. gada 2. marta rezolūcija “Agresija pret Ukrainu”; 2022. gada 24. marta rezolūcija “Agresijas pret Ukrainu humānās sekas”; 2022. gada 7. aprīļa rezolūcija “Krievijas Federācijas dalības tiesību apturēšana ANO Cilvēktiesību padomē”; 2022. gada 12. oktobra rezolūcija “Ukrainas teritoriālā integritāte: aizstāvēt Apvienoto Nāciju Organizācijas statūtu pamatprincipus”.

Latvijai aktuāls turpināja būt arī Krimas deokupācijas jautājums. Krimas nelikumīgā aneksija 2014. gadā aizsāka Krievijas agresiju pret Ukrainu. 2022. gada 23. augustā Valsts prezidents Egils Levits Starptautiskās Krimas platformas otrajā samītā pauda nosodījumu Krievijas prettiesiskajai Krimas aneksijai un iestājās par Ukrainas suverenitāti un teritoriālo integritāti. 2022. gada 15. decembrī Latvija bija viena no 82 valstīm, kas atbalstīja atjauninātu ANO ĢA rezolūciju "Cilvēktiesību situācija pagaidām okupētajā Krimas Autonomajā Republikā un Sevastopoles pilsētā, Ukrainā".

TRANSATLANTISKĀS ATTIECĪBAS UN STARPTAUTISKĀS DROŠĪBAS JAUTĀJUMI

Krievijas agresija pret Ukrainu lika steidzami stiprināt plašāko NATO atturēšanas un aizsardzības politiku, īpaši attiecībā uz Alianses Austrumu flangu. Būtisks solis bija Latvijā esošās NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas nostiprināšana. Baltijas valstis vienoti veicināja sabiedroto kolektīvu apņemšanos attīstīt NATO paplašinātās klātbūtnes kaujas grupas Baltijā līdz brigādes līmenim, kas ietver brigādes līmeņa komandvadības, atbalsta elementu izveidi un nepieciešamā bruņojuma un munīcijas izvietojumu.

Lai veicinātu Alianses vienotību un spēju pielāgoties nākotnes izaicinājumiem un vajadzībām, NATO Madrides samītā sabiedrotie apstiprināja jauno NATO Stratēģisko koncepciju. Tā atkārtoti apliecina kolektīvo aizsardzību kā NATO pamatuzdevumu un sniedz vadlīnijas, kā NATO adaptējas izmaiņām drošības vidē, kā arī iezīmē galvenos Alianses uzdevumus – stiprināt atturēšanu un aizsardzību, krīžu novēršanu un pārvaldību, kā arī sadarbības drošību. Krievija atzīta par galveno draudu eiroatlantiskajai drošībai, mieram un stabilitātei. Kā drauds saglabājas arī terorisms. Koncepcijā skaidrota arī Ķīnas radītā ietekme uz starptautisko drošību, autoritārisma izplatības radītie riski, kā arī jauno tehnoloģiju ietekme un dažāda veida hibrīdais apdraudējums. Uzsvērta NATO partnerību nozīme un globālo procesu savstarpējā saistība – īpaši izceļot partnerību ar Eiropas Savienību. Madrides samītā Latvija pievienojās jaunizveidotajam NATO Inovāciju fondam un apstiprināja vienu no NATO Aizsardzības inovāciju akseleratora testa centriem izvietojumu Latvijā.

Latvijas vēstnieks NATO Edgars Skuja (no kreisās), ārlietu ministrs E. Rinkēvičs un aizsardzības ministrs Artis Pabriks NATO samitā Madridē 2022. gada 29. jūnijā. Foto: NATO

Latvija parakstīja NATO Inovāciju fonda partnerības līgumu un turpmākajos gados aicinās Latvijas jaunuzņēmumus izstrādāt un pieteikt divējāda pielietojuma risinājumu projektus fonda līdzekļu apguvei. Latvijā izvietotais testa centrs iesaistīsies NATO Aizsardzības inovāciju akseleratora stratēģijā definēto izaicinājumu risināšanā. Latvija turpināja atbalstīt NATO paplašināšanās procesu un partnerību padziļināšanu. Nozīmīgi ir Zviedrijas un Somijas vēsturiskie lēmumi par dalību NATO. Abu valstu pievienošanās ievērojami veicinās Baltijas jūras reģiona, NATO Austrumu flanga un visas Alianses drošību. Kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā NATO ir pārskatījusi savu sadarbību ar partnervalstīm. Īpaša uzmanība veltīta riskam pakļautajām partnervalstīm - Bosnijai un Hercegovinai, Gruzijai un Moldovai. Partnerības kļuvušas stratēģiskākas un konkrētākas, vairāk pielāgojot tās katras valsts specifiskajām vajadzībām un politiskajam kontekstam. Latvija atbalsta abpusēji izdevīgas partnerību politikas stiprināšanu un papildu finansējuma piešķiršanu to īstenošanai. Latvija arī iestājas par NATO Atvērto durvju politiku un turpinās atbalstīt tās demokrātiskās valstis, kas izrādījušas vēlmi sekot eiroatlantiskās integrācijas kursam. Latvija turpināja stiprināt transatlantisko sadarbību, kur transatlantisko sabiedroto klātbūtne Baltijas reģionā ir neatsverams atturēšanas un aizsardzības elements Eiropas drošības kontekstā. ASV valsts sekretāra un aizsardzības sekretāra, kā arī Kanādas premjerministra un aizsardzības ministres vizītes Latvijā pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā bija papildu apliecinājums sabiedroto solidaritātei un apņēmībai sargāt Latvijas drošību.

2022. gada martā tika apstiprināts ES Stratēģiskais kompass drošībai un aizsardzībai. Tas nosaka politisko ietvaru un konkrētus uzdevumus nākamajiem desmit gadiem attiecībā uz ES spēju reaģēt uz drošības izaicinājumiem un krīzēm, tai skaitā nepieciešamību attīstīt dalībvalstu spējas un piesaistīt resursus investīcijām militārajā industrijā. Turpmākajos gados Latvijai ir būtiski, lai tiktu veikti ieguldījumi dalībvalstu aizsardzības spēju stiprināšanā ar noteikumu, ka tas papildina NATO spēju attīstību. Svarīgi, lai tiktu turpināts darbs pie pārrobežu militārās mobilitātes sekmēšanas un Pastāvīgās strukturētās sadarbības (PESCO) projektu ieviešanas militārās mobilitātes, atmnēšanas un kibernetikas jomās, kā arī tiktu veltīta pienācīga uzmanība noturības veicināšanai hibrīdās drošības jomā, tostarp kibernetikā un cīņā pret dezinformāciju.

LATVIJA EIROPAS SAVIENĪBĀ

Viens no svarīgākajiem ES soļiem savas noturības stiprināšanā bija atbildes reakcija uz Krievijas uzsāktu enerģētisko šantāžu - pēc iespējas ātrāk atteikties no Krievijas energoresursiem, aizstājot tos ar daudzveidīgāku energoresursu importu no uzticamiem partneriem, kā arī vairāk pievērsties kritiskās infrastruktūras drošībai. Lai ES valstis būtu labāk sagatavotas ziemas sezonai ar pēc iespējas lielāku dabasgāzes rezervi, tika pieņemts lēmums pirms apkures sezonas sākuma nodrošināt gāzes krātuvju piepildījumu vismaz 90% apmērā. Ir uzsākta diskusija par elektroenerģijas tirgus dizaina optimizāciju, pielāgošanu un reformēšanu. Baltijas valstu elektrotīklu sinhronizācija ar kontinentālās Eiropas tīkliem līdz 2025. gadam ir prioritāra, lai pilnībā izbeigtu enerģētisko atkarību no Krievijas. Klimata pārmaiņu radīto negatīvo seku mazināšana arī ir viena no svarīgākajām ES un Latvijas ilgtermiņa politikas prioritātēm. Turklāt, klimata pārmaiņas ir globāla problēma, kam nepieciešami kolektīvi risinājumi un starptautiska sadarbība. 2022. gadā ES Padome vienojās par lielāko daļu ar Eiropas zaļo kursu saistītajiem tiesību aktiem, un ir uzsāktas sarunas ar Eiropas Parlamentu par kopīgi pieņemamiem risinājumiem. 2023. gadā notiks tālākais darbs, lai ar Eiropas zaļo kursu saistīto tiesību aktu saskaņošanas process starp ES institūcijām tiktu noslēgts. Latvijai šajās diskusijās ir svarīgi rast līdzsvaru starp klimata pārmaiņu mazināšanas mērķa ambīcijām, iespējām izmantot vietējos atjaunojamus resursus un ekonomisko izaugsmi. 2022. gadā turpinājās ES Atveseļošanas instrumenta ieviešana. Viena no instrumenta komponentēm ir Atveseļošanas un noturības mehānisms, kas dod iespēju investēt dalībvalstīs 723,8 miljardus eiro, lai palīdzētu pārvarēt Covid-19 pandēmijas izraisīto ekonomisko krīzi. Latvija no Atveseļošanas un noturības mehānisma kopumā plāno saņemt līdzekļus investīcijām 1,82 miljardu eiro apmērā. Atveseļošanas un

noturības mehānisma nacionālā plāna sekmīgas izpildes rezultātā Eiropas Komisija pieņēma lēmumu izmaksāt Latvijai atbalsta pirmo daļu.

ĀM parlamentārā sekretāre Z. Kalniņa-Lukaševica ES Ārlietu padomes sanāsmē par attīstības sadarbības jautājumiem 2022. gada 20. maijā Briselē. Foto: Eiropas Savienība

Pilnībā un bez mākslīgiem šķēršļiem funkcionējošs ES vienotais tirgus ir viena no Latvijas galvenajām un horizontālajām prioritātēm, lai nodrošinātu iedzīvotājiem un uzņēmumiem pārrobežu pakalpojumu pieejamību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Lai risinātu Covid-19 krīzes laikā izgaismotās problēmas Vienotajā tirgū un Eiropas ekonomikā kopumā, Eiropas Komisija ir sagatavojusi priekšlikumu par Vienotā tirgus ārkārtas instrumenta (VTĀI) izveidi un VTĀI Omnibus priekšlikumu pakotni. Priekšlikumu mērķis ir turpmāku ārkārtas situāciju gadījumā iedzīvotāju un uzņēmumu interesēs visā ES saglabāt preču un pakalpojumu brīvu apriti, personu brīvu pārvietošanos un svarīgu preču un pakalpojumu pieejamību. Latvija turpināja atbalstīt ES ekonomiskās noturības stiprināšanu. 2022. gadā tika izveidota ES piegādes ķēžu noturības platforma, kas sniedz atbalstu nozaru uzņēmumiem jaunu piegādātāju un noieta tirgu atrašanā. Platforma palīdz uzņēmumiem saglabāt, pārstrukturēt vai nomainīt esošās piegādes ķēdes, kā arī iegūt izejmateriālus, detaļas, sastāvdaļas un/vai daļēji gatavas preces vai pakalpojumus, kas tiem nepieciešami, lai turpinātu ražošanu. Tāpat ES ekonomiskās un tehnoloģiskās noturības stiprināšanai Eiropas Komisija sagatavoja Eiropas Mikrohēmu aktu, kura mērķis ir nodrošināt ES piegādes drošību, noturību un tehnoloģisko ražošanas līderpozīciju pusvadītāju tehnoloģiju un lietojumu jomā. Svarīgs solis ES noturības stiprināšanā bija regulas apstiprināšana par ārvalstu subsīdijām, tādējādi novēršot izkropļojumus, kurus rada trešo valstu piešķirtās subsīdijas uzņēmumiem, kas darbojas ES vienotajā tirgū. Ar mērķi

stiprināt ES spējas un tehnoloģisko attīstību tiek turpināta svarīgo projektu visas Eiropas interesēs attīstība tādās jomās kā ūdeņradis, baterijas, mākoņdatošana. Tiek veicināta Latvijas uzņēmumu iesaiste un sadarbības partneru meklēšana šo iniciatīvu attīstīšanai un inovatīvo produktu radīšanai. Latvijas uzņēmumi ir pieteikuši savu interesi un projektus mikroelektronikas jomā, nākamās paaudzes mākoņdatošanas un veselības aprūpes pakalpojumu izstrādē. 2022. gadā ar panākumiem vainagojās ilggadējais darbs pie ES mēroga regulējuma ietvara tiešsaistes platformām. Cīņu pret dezinformāciju tajās veicinās Digitālo pakalpojumu tiesību akts un izsludinātais stiprinātais Prakses kodekss dezinformācijas jomā. Lielā mērā pateicoties Latvijas un līdzīgi domājošo ES dalībvalstu aktīvajai iesaistei, šie dokumenti veido efektīvu instrumentu, kas ļaus novērst dezinformācijas un nelegālā satura radītos riskus tiešsaistē, vienlaikus garantējot un stiprinot vārda brīvību. Ir stājies spēkā Digitālo tirgu akts, kas nodrošinās Latvijas uzņēmējiem godīgas un pārskatāmas konkurences noteikumus lielo tiešsaistes platformu izmantošanā. Lai turpinātu ES digitalizācijas ceļu, ir panākta vienošanās par politikas programmu 2030. gadam “Digitālās desmitgades ceļš”, kas Eiropai un Latvijai noteiks konkrētus sasniedzamus mērķus digitālajā jomā, tādējādi parādot arī prioritāros investīciju virzienus.

2022. gadā turpinājās dialogs par tiesiskuma aizsardzību un stiprināšanu ES. Eiropas Komisija publicēja jau trešo ikgadējo ziņojumu par tiesiskuma stāvokli ES un pirmo reizi tajā iekļāva katrai dalībvalstij, tostarp Latvijai, adresētas specifiskas rekomendācijas.

2022. gadā bija vērojams nozīmīgs progress ES paplašināšanās politikas īstenošanā. Ar Latvijas aktīvu iesaisti ES pieņēma vēsturisku lēmumu par kandidātvalsts statusa piešķiršanu Ukrainai un Moldovai un ES perspektīvu Gruzijai. Ir notikušas pirmās Starpvaldību konferences ar Albāniju un Ziemeļmaķedoniju, lai sāktu ES pievienošanās sarunas. Kandidātvalsts statusu ir ieguvusi Bosnija un Hercegovina, kā arī panākta vienošanās par bezvīzu režīma ieviešanu ar Kosovu.

Edgars Rinkēvičs ✓
@edgarsrinkevics

A truly historic day for [#Europe](#), [#Ukraine](#) and [#Moldova](#) as European Council grants EU candidate status to Ukraine and Moldova. This is beginning of a journey, a lot of work lays ahead, eventually it will end with both nations as part of EU. Congrats, [@DmytroKuleba](#)
[@nicupopescu](#)

9:30 PM · Jun 23, 2022

65 Retweets 2 Quotes 478 Likes

Ārlietu ministra paziņojums 2022. gada 23. jūnijā pēc lēmuma par ES kandidātvalstu statusa piešķiršanu Ukrainai un Moldovai. Foto: ekrānšāviņš no Twitter

2022. gada maijā noslēdzās Konference par Eiropas nākotni. Tās gala ziņojumā ir ietverti 49 pilsoņu priekšlikumi un vairāk nekā 300 konkrēti ieteikumi, kā šie priekšlikumi varētu tikt ieviesti praksē. Uz ziņojuma bāzes ES Padome un Eiropas Komisija turpina darbu pie priekšlikumu ieviešanas. Eiropas Komisijas darba programmu 2023. gadam lielā mērā ietekmējuši tieši Konferences par Eiropas nākotni rezultāti un pilsoņu priekšlikumi. Aptuveni 2/3 no pilsoņu priekšlikumiem ir iekļauti 2023. gada Eiropas Komisijas darba programmā, tai skaitā vairāki Latvijas pilsoņu priekšlikumi. Aktuālie ES politikas jautājumi pirms ES padomēm, kā arī Eiropadomes sanāksmēm tiek regulāri apspriesti ar nevalstiskā sektora pārstāvjiem. Ārlietu ministrija sadarbībā ar Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā, Eiropas Parlamenta biroju Latvijā un biedrību “Eiropas Kustība Latvijā” 2022. gada aprīlī un septembrī organizēja ES informācijas sniedzēju forumu. Forumā piedalījās valsts un pašvaldību ES informācijas sniedzēji, ES informācijas punktu un “Europe Direct” informācijas centru pārstāvji, kā arī mediju un nevalstisko organizāciju pārstāvji. Galvenās diskusiju tēmas bija veltītas enerģētikas izaicinājumiem un solidaritātei ar Ukrainu.

2022. gada 19. septembrī ĀM notika ikgadējais ES informācijas sniedzēju forums. Foto: LETA

Kā katru gadu, ar Ārlietu ministrijas atbalstu Latvijas Politologu biedrība izdeva žurnālu “Latvijas intereses Eiropas Savienībā”. 2022. gadā galvenās žurnāla tēmas bija Eiropas nākotne, enerģētika un zaļā transformācija, digitalizācija, kā arī imigrācija.

LATVIJAS ĀRĒJĀ EKONOMISKĀ POLITIKA UN STARPTAUTISKĀ TIRDZNIECĪBA

Kā prioritārs uzdevums ārlietu dienestam saglabājas atbalsta sniegšana Latvijas uzņēmējiem jaunu tirgu apgūšanā un investīciju piesaistīšanā ciešā sadarbībā ar LIAA. Gan Ārlietu ministrijā, gan diplomātiskajās pārstāvniecībās ārvalstīs tiek organizēti tematiskie semināri nozaru vai reģionu griezumā, kā arī tikšanās ar uzņēmēju organizācijām un nozaru klasteriem, tiek apzinātas vajadzības un problēmjautājumi, sniegtas konsultācijas un mērķēts atbalsts biznesam ārējo tirgu apgūšanā. Kā efektīvu eksporta atbalsta resursu ārlietu dienests aktīvi izmanto arī Latvijas goda konsulu tīkla sniegtās iespējas. 2022. gada jūlijā Rīgā noritēja kārtējā goda konsulu sanāksme, kas sniedza arī plašu ieskatu Latvijas eksportspējīgo uzņēmumu piedāvājumā.

2022. gada 11.–13. jūlijā ĀM organizēja 10. gada konsulu sanākumi, kurā piedalījās vairāk nekā 70 Latvijas gada konsuli no 37 valstīm. Foto: Ārlietu ministrija

Krievijas agresijas apstākļos Latvijas diplomātiskajām pārstāvniecībām ārvalstīs bija jāveic aktīvs skaidrojošais darbs par valdības un nozaru ministriju rīcību, lai gada laikā nostiprinātu investoru uzticību un uzlabotu gan investīciju pieplūdumu, gan tūristu apmeklētību. Papildus tam ārlietu dienests sniedza atbalstu Latvijas vadošajiem uzņēmumiem un pētniecības institūtiem, apzinot iespējas iekļauties globālās mikroprocesoru izstrādes un ražošanas vērtību ķēdēs. Tika veikts īpašs lobījs par mikroprocesoru izstrādes izpētes un attīstības iespējām tieši Latvijā.

Nozīmīgu lomu eksporta veicināšanas pasākumos ieņem uzņēmēju dalība Latvijas valsts augstāko amatpersonu ārvalstu vizītēs. 2022. gadā notika uzņēmēju delegāciju dalība vizītēs uz Uzbekistānu, ASV, Kanādu, Apvienotajiem Arābu Emirātiem (AAE) un Ēģipti, kā arī Valsts prezidenta vizītē uz Izraēlu. Kopumā 2022. gada laikā ārlietu dienests sadarbība ar LIAA un nevalstiskajiem partneriem ir organizējis uzņēmēju dalību 7 augstāko amatpersonu ārvalstu vizītēs, Latvijas vēstnieki devās 66 reģionālajās vizītēs savās akreditācijas valstīs, organizēja 42 biznesa forumus un nozaru seminārus, piedalījās Latvijas standu veidošanā 39 starptautiskajās izstādēs, kā arī nodrošināja 74 iepazīšanās un biznesa kontaktu veidošanas pasākumus uzņēmējiem.

2022. gadā ir uzsākti nepieciešamie soļi Latvijas tālākajai virzībai uz CERN pilntiesīgas dalībvalsts statusu – nākamais solis 2023. gadā būs kļūt par CERN dalībvalsti pirmsiestāšanās statusā.

2022. gada 24. augustā ĀM parlamentārā sekretāre Z. Kalniņa-Lukaševica tikās ar CERN padomes prezidentu Eliezeru Rabinoviču. Foto: Ārlietu ministrija

Veicinot savienojamību transporta, digitālajā un enerģētikas jomās 2022. gadā Rīgā norisinājās Trīs jūru iniciatīvas (3JI) Samits un Biznesa forums, kas bija aizvadītā gada vērienīgākais starptautiska līmeņa pasākums Latvijā. Rīgu apmeklēja 3JI un tās partnervalstu, kā arī ES un starptautisko finanšu institūciju vadošās amatpersonas, uzņēmēji un žurnālisti. Viens no Samita panākumiem bija ASV paziņojums par finansiālu dalību 3JI Fondā. Veiksmīgi noritēja Biznesa forums, kas pulcēja vairāk nekā 600 dalībnieku no investīciju un uzņēmējdarbības sektora. Pirmo reizi 3JI vēsturē tika organizēts Pilsoniskās sabiedrības forums un 3JI Parlamenta pārstāvju tikšanās. Samita deklarācijā tika izteikts atbalsts Ukrainas dalībai Iniciatīvā, kam turpmāk jāveicina Ukrainas iekļaušana 3JI reģiona savienojamības projektos enerģētikas, transporta un digitālajā sektorā.

Latvija turpināja iestāties par nepieciešamību ES veicināt paredzamu un uz noteikumiem balstītu starptautisko tirdzniecību. Latvijas ekonomiskajās interesēs ir paplašināt un efektīvi ieviest brīvās tirdzniecības nolīgumu tīklu, tādēļ kopā ar ES tiek strādāts pie jaunu tirdzniecības sarunu uzsākšanas un esošo veicināšanas. 2022. gadā ES eksistējošos tirdzniecības nolīgumus papildināja jauns tirdzniecības nolīgums ar Jaunzēlandi un

modernizētais Asociācijas nolīgums ar Čīli, kas gaida apstiprināšanu katras puses iekšējās procedūrās.

2022. gada 9. un 10. augustā Jaunzēlandē ārlietu ministrs E. Rinkēvičs tikās ar Jaunzēlandes tirdzniecības un eksporta ministru Demjenu O'Konoru. Foto: Ārlietu ministrija

Tāpat notikusi nozīmīga virzība attiecībā uz nolīgumu ar Meksiku, ir atsākušās sarunas ar Indiju un turpinās sarunas ar Austrāliju un Indonēziju. 2023. gadā Latvijai svarīgi sadarbībā ar Eiropas Komisiju un citām ES dalībvalstīm pielikt visas pūles, lai tiktu noslēgti nolīgumi ar Meksiku, *Mercosur* un Jaunzēlandi, pabeigtas sarunas ar Austrāliju un virzītos uz priekšu sarunās ar Indiju un Indonēziju. Šie nolīgumi ne tikai rada jaunas eksporta iespējas un sniedz pieeju kritiski svarīgām izejvielām tirdzniecības partneru valstīs, bet ir arī stratēģiski svarīgi, veidojot uzticamas partnerattiecības un stiprinot ES vērtības globāli.

Latvija turpināja atbalstīt noteikumos pamatotu, stabilu un paredzamu globālo tirdzniecības sistēmu, kuras centrā atrodas Pasaules Tirdzniecības organizācija. Pēc vairāku gadu pārtraukuma norisinājās organizācijas 12. Ministru konference, kurā tika pieņemts Latvijai svarīgs lēmums uzsākt darbu pie Pasaules Tirdzniecības organizācijas institucionālās reformas un strīdu noregulēšanas sistēmas atjaunošanas, kas ļaus Latvijai labāk aizstāvēt savu uzņēmumu intereses trešo valstu tirgos. Tāpat Ministru konferencē tika pieņemti globāli nozīmīgi lēmumi, kas palīdzēs pasaules nabadzīgākajiem iedzīvotājiem pārvarēt Covid-19 pandēmijas negatīvo seku ietekmi un mazinās slogu uz Latvijas un citu donoru attīstības palīdzības budžetiem. Tika pieņemts lēmums par ANO humānās palīdzības pārtikas iepirkumu atbrīvošanu no eksporta ierobežojumiem. Tāpat valstis vienojās par

atvieglotajiem attīstības valstīm iegūt licences Covid-19 vakcīnu ražošanai. Ministri arī vienojās par nolīgumu, kas aizliedz kaitīgās zivsaimniecības subsīdijas un aizsargā pasaules zivju krājumus, tādējādi sekmējot ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu un vides ilgtspēju.

2022. gadā, ievērojot divu gadu ciklu, tika prezentēts OECD ekonomikas pārskats par Latviju. Tajā tiek rekomendēts mazināt ienākumu nevienlīdzību, risināt reģionālās atšķirības, uzlabot mājojumu pieejamību, turpināt uzlabot tieslietu sistēmas efektivitāti, reformu īstenošanu veselības aprūpē, pilnveidot pensiju sistēmu, kā arī stiprināt izglītības, zinātnes un inovācijas sistēmu. Divpusējie projekti ar OECD turpina sniegt iespēju piesaistīt organizācijas ekspertus Latvijas situācijas izvērtēšanai un ieteikumiem efektīvākiem politikas modeļiem. Aizvien biežāk Latvijas amatpersonas ne tikai izmanto OECD rekomendācijas politikas dokumentu un normatīvo aktu izstrādē, bet arī aktīvi iesaistās OECD darbā gan sniedzot ieguldījumu OECD labās prakses un rekomendāciju izstrādē, gan iesaistoties komiteju darba organizēšanā un vadīšanā. Latvijas eksperti regulāri piedalās citu valstu publiskajos izvērtējumos un pārvaldības kapacitātes stiprināšanas projektos trešajās valstīs, iepazīstinot partnerus ar Latvijas labāko rīcībpolitikas praksi. Ievērojamas izmaiņas OECD darba kārtībā izraisīja Krievijas agresija pret Ukrainu. OECD Padome vienbalsīgi nosodīja Krievijas rīcību visstingrākajā veidā kā klaju starptautisko tiesību pārkāpumu un nopietnu apdraudējumu noteikumos balstītai starptautiskajai kārtībai. OECD arī apturēja sadarbību ar Krieviju un Baltkrieviju, vienlaikus izveidojot OECD Ukrainas biroju ar mērķi veicināt sadarbību ar Ukrainu, uzsākot koordinēt OECD ieguldījumu pēckara rekonstrukcijā un sniedzot atbalstu strukturālo reformu īstenošanā. OECD dalībvalstis apstiprināja iestāšanās priekšsarunu sākšanu ar Ukrainu.

SADARBĪBA AR DIASPORU

Diasporas politika ir būtisks un neiztrūkstošs darba virziens, kas prasa sistemātisku un dinamisku sadarbības veidošanu ar tautiešiem ārvalstīs gan latviešu valodas un kultūras saglabāšanā, gan ekonomikā un zinātnē, kā arī talantu un augstas raudzes profesionāļu piesaistei darbam Latvijā.

ĀM parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica piedalās Pasaules Brīvo latviešu apvienības gadskārtējā valdes sēdē 2022. gada 9. jūnijā. Foto: Ārlietu ministrija

Kā veiksmīga sadarbības platforma pēdējos 10 gados sevi ir pierādījis Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums, kura ietvaros sadarbībā ar Pasaules brīvo latviešu apvienību, Valsts prezidenta kanceleju, Valsts kanceleju un biedrību Ekonomiskā Sadarbība un investīcijas Latvijai (#esiLV) 2022. gada 17. augustā tika organizēts vērienīgs Starptautiskajās organizācijās strādājošo profesionāļu forums, kas pulcēja vairāk nekā 80 Latvijas profesionāļus. Forumā domnīcu un apaļo galdu diskusijās tika nostiprināta pārliecība, ka pārvaldības jomas diasporas profesionāļiem ir īpaša loma sadarbībā ar Latvijas diplomātisko dienestu un nozaru ierēdniecību, bet tas ir vēl maz apzināts neformālais resurss Latvijas publiskās pārvaldes attīstībai.

Lai attīstītu un padziļinātu valsts un tās pārvaldes iestāžu sadarbību, veicinātu zināšanu pārnesi un plašāk iesaistīt diasporas locekļus Latvijai nozīmīgu starptautiskās dienaskārtības jautājumu virzīšanā, tika pieņemts lēmums Forumu iedibināt kā ikgadēju sadarbības platformu.

*Starptautiskajās organizācijās strādājošo Latvijas profesionāļu foruma dalībnieku kopbilde.
Foto: Ārlietu ministrija*

2022. gadā tika turpināta sadarbība ar Latvijas Universitātes Diasporas un migrācijas pētījumu centru, veicinot pētījumos balstītu jaunu iniciatīvu izstrādi diasporas jomā. Veikti 2 pētījumi: “Latvijas profesionāļu iesaiste diasporas diplomātijā un tīklojuma diplomātijas potenciāls” un “Latvijas diasporas ekonomiskā sadarbība”.

Meklējot jaunas sadarbības formas ar diasporas uzņēmējiem, 2022. gadā sadarbībā ar Ekonomikas ministriju, LIAA, Latvijas banku un Pasaules brīvo latviešu apvienību tika organizētas divas biznesa brokastis diasporas uzņēmējiem Vācijā (Frankfurtē pie Mainas) un Apvienotajā Karalistē (Londonā).

2022. gadā tika turpināta Plāna darbam ar diasporu 2021.–2023. gadam īstenošana, kas paredz vienotu un koordinētu starpnozarju pieeju diasporas politikā un ir orientēts uz latviskās identitātes un piederības sajūtas Latvijai stiprināšanu, latviešu valodas un kultūras saglabāšanu ārpus Latvijas, diasporas pilsoniskās un politiskās līdzdalības veicināšanu, diasporas iesaisti Latvijas tautsaimniecības un zinātnes attīstībā, kā arī atbalstu reemigrācijai. 2022. gadā Ārlietu ministrija ir atbalstījusi 96 projektus 19 valstīs, lai stiprinātu sadarbību ar diasporu.

2022. gada otrā Diasporas konsultatīvās padomes sēde 10. jūnijā. Foto: Ārlietu ministrija

2022. gads bija Saeimas vēlēšanu gads, kas, ņemot vērā pašreizējo ģeopolitisko situāciju, bija izaicinājumu pilns, tādēļ īpaši svarīgi bija veicināt vēlētāju aktivitāti ne tikai Latvijā, bet arī diasporā. Šī mērķa sasniegšanai ĀM sadarbībā ar CVK un diasporas organizācijām organizēja semināru ciklu vēlētājiem ārvalstīs par balsošanas iespējām gan klātienē ārvalstīs izveidotajos vēlēšanu iecirkņos, gan balsojot pa pastu. Šajā procesā aktīvi iesaistījās arī PBLA, īstenojot SIF atbalstītu un finansētu projektu “JĀbalso!”. Ārvalstīs nobalsoja 25 960 vēlētāji, no tiem 3101 izmantoja iespēju balsot pa pastu.

KONSULĀRO FUNKCIJU LATVIJĀ UN ĀRVALSTĪS NODROŠINĀŠANA

2022. gadā arī konsulārajā jomā dienas kārtību noteica Krievijas militārā agresija Ukrainā. Sākoties karadarbībai, tika organizēta Latvijas un citu Eiropas Savienības valstu valstspiederīgo un viņu ģimenes locekļu evakuācija no Ukrainas, kopumā nodrošinot 261 personas izceļošanu četros autobusu reisos.

LATVIJAS VALSTSPIEDERĪGAJIEM
EVAKUĀCIJAS REISS
NO ĻVIVAS UZ RĪGU

3.MARTĀ
+371 26337711

HOSTELIS SAKURA,
 netālu no pasta iecirkņa Nova Poshta Nr 17
 вулиця Шевченка, 323 б / Shevchenka 323 b

Rīga
 Ļviva

mfa.gov.lv @arlietas @arlietuministrija @arlietuministrija

Ārlietu ministrijas aicinājums Latvijas valstspiederīgajiem pieteikties evakuācijas reisam Ļviva-Rīga.

2022. gadā Ārlietu ministrija turpināja ne tikai sniegt konsulāro palīdzību, bet arī preventīvi vērst sabiedrības uzmanību uz pastāvošajiem riskiem saistībā ar ceļošanu. 2022. gada vasarā un ziemā Ārlietu ministrija rīkoja ikgadējo informatīvo kampaņu “Ceļo droši”.

VASARAS CEĻOJUMIEM BŪT!
 Pirms dodies ceļā, pārliecinies par drošību!

#CEĻO APDOMĪGI

Vairāk informācijas
www.mfa.gov.lv/ceļotājiem

Ārlietu ministrija

Vizuālais materiāls Ārlietu ministrijas ikgadējai kampaņai par drošu ceļošanu

Savukārt sadarbībā ar Iekšlietu ministriju tika organizēta sabiedrības informēšanas kampaņa darba meklētājiem ārvalstīs “Neļauj sevi izmantot” jeb “Darbs ārzemēs. Kritiski izvērtē vilinošus piedāvājumus”. Kampaņu laikā digitālajā vidē tika izplatīti tematiski

vizuālie materiāli ar ieteikumiem ceļotājiem un darba meklētājiem, kampaņas video bija skatāms Rīgas sabiedriskajā transportā, lidostā un citviet.

Ārlietu ministrija sadarbībā ar citām iestādēm 2022. gadā arī turpināja darbu, lai ārvalstīs dzīvojošie Latvijas valstspiederīgie konsulāros pakalpojumus no Latvijas iestādēm varētu saņemt attālināti. Vienlaikus saglabājās arī liels pārstāvniecībās sniegto konsulāro pakalpojumu skaits. Īpaši liels pieprasījums bija vērojams pēc personu apliecinošiem dokumentiem. 2022. gadā pārstāvniecības organizēja vairāk nekā 30 izbraukumus rezidences valstīs un uz citām akreditācijas valstīm, lai nodrošinātu ērtākas personu apliecinošo dokumentu saņemšanas iespējas Latvijas valstspiederīgajiem. Ar pārstāvniecību starpniecību 2022. gadā valstspiederīgajiem tika noformēti 50 647 personu apliecinoši dokumenti, kas veidoja 70% pieaugumu, salīdzinot ar 2021. gadu.

14. Saeimas vēlēšanās Latvijas pilsoņiem ārvalstīs tika nodrošināta iespēja balsot 81 iecirknī 42 pasaules valstīs, tai skaitā 22 no šiem iecirkņiem bija iespējams balsot arī pa pastu. 14. Saeimas vēlēšanās ārvalstīs piedalījās 26 146 vēlētāji jeb 16,13% no balsstiesīgajiem Latvijas pilsoņiem ārvalstīs.

14. Saeimas vēlēšanu iecirknis Latvijas vēstniecībā Vīnē. Foto: Latvijas vēstniecība Austrijā

Arī ieceļošanas un vīzu izsniegšanas jomā dienas kārtību noteica Krievijas uzsāktais karš Ukrainā un tam sekojošie pretpasākumi. Tā rezultātā 2022. gadā par 73% samazinājās pārstāvniecībās Krievijas pilsoņiem izsniegto vīzu skaits. Turpretī līdz ar pandēmijas dēļ noteikto ceļošanas ierobežojumu atcelšanu 2022. gadā pārstāvniecībās par 21% pieauga citu trešo valstu pilsoņu vīzu pieprasījumu skaits, sasniedzot 35 316 vīzu pieteikumus kopā. Kopumā 2022. gadā pārstāvniecībās un Rīgā tika sniegti 186 169 maksas un 181 104 bezmaksas pakalpojumi. Par maksas konsulārajiem pakalpojumiem tika iekasēta valsts nodeva un konsulārā atlīdzība 5 689 257 EUR apmērā.

DIVPUSĒJĀ SADARBĪBA

Transatlantiskā sadarbība

Transatlantisko attiecību neatņemams elements ir cieša sadarbība drošības un aizsardzības jomā. Krievijas agresija Ukrainā ir pastiprinājusi transatlantiskās sadarbības centrālo lomu Latvijas ārpolitikā un drošības politikā. 2022. gadā notika aktīvs augsta līmeņa politiskais dialogs un vizīšu apmaiņa ar transatlantiskajiem partneriem. Latvija un ASV atzīmēja 100 gadus kopš diplomātisko attiecību nodibināšanas. Latviju apmeklēja ASV valsts sekretārs Entonijs Blinkens (*Antony Blinken*) un aizsardzības sekretārs Loids Ostins (*Lloyd Austin*).

ASV valsts sekretāra Entonija Blinkena vizīte Latvijā 2022. gada 7. martā. Foto: Ārlietu ministrija

Tāpat ASV darba vizītē apmeklēja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš un ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs. Starptautisko pasākumu laikā Valsts prezidents tikās ar ASV viceprezidenti Kamalu Harisu (*Camala Harris*), ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs - ar ASV Valsts sekretāra vietnieci Vendiju Šērmani (*Wendy Sherman*). Kanādas premjerministra Džastina Trudo (*Justin Trudeau*) un aizsardzības ministres Anitas Anandas (*Anita Anand*) vizītes Latvijā pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā bija papildu apliecinājums solidaritātei un apņēmībai sargāt Latvijas drošību. Valsts prezidents Egils Levits tikās ar Kanādas premjerministru Džastinu Trudo (*Justin Trudeau*) arī NATO samita laikā Madridē. Tāpat 2022. gadā ministru prezidents Krišjānis Kariņš uzturējās darba vizītē Kanādā, savukārt ministrijas parlamentārā sekretāre Zanda Kalniņa-Lukaševica piedalījās Baltijas valstu un Kanādas ārlietu ministru tikšanās.

Darba vizītes laikā Kanādā ĀM parlamentārā sekretāre Z. Kalniņa-Lukaševica 2022. gada 2. jūnijā tikās Lietuvas ārlietu ministru Gabrieleju Landsberģi, Kanādas ārlietu ministri Melāniju Žolī un Igaunijas ārlietu ministri Evu Mariju Līmetsu. Foto: Kanādas Ārlietu ministrija

Eiropa

2022. gadā veiksmīgi tika turpināta Latvijas un Igaunijas ciešā un daudzpusīgā sadarbība. Igaunijas īpašo nozīmi Latvijas ārpolitikā apliecināja fakts, ka Saeimas priekšsēdētājs E. Smiltēns savā pirmajā ārvalstu vizītē devās tieši uz Igauniju. 9. septembrī Latvijas un

Igaunijas ārlietu ministru tikšanās pierobežā Valkā un Valgā tika pārrunāti aktuālie divpusējas, reģionālās sadarbības, kā arī starptautiskās dienaskārtības jautājumi, 13. reizi tika pasniegta Latvijas un Igaunijas Ārlietu ministriju Valodu balva, kā arī notika Latvijas un Igaunijas nākotnes sadarbības ziņojuma “Latvijas un Igaunijas sadarbība: jauns pagrieziena punkts?” prezentācija. Ziņojums ir analītisks pārskats par abu valstu sadarbību globālo izaicinājumu kontekstā, kā arī praktiskām divpusējās sadarbības jomām. Tas ietver rekomendācijas divpusējo attiecību pilnveidei un attīstīšanai. 20.-21. jūnijā notika Igaunijas prezidenta Alars Karis (*Alar Karis*) vizīte Latvijā - dalība Trīs jūru iniciatīvas samītā un Ādažu bāzes apmeklējums. 18. maijā Viljandi, Igaunijā norisinājās septītais Latvijas un Igaunijas Ārlietu ministriju neformālais seminārs, kura laikā notika Latvijas un Igaunijas ārlietu ministru divpusējā tikšanās, kā arī abu ministriju vadību diskusijas par reģionālajām un drošības politikas aktualitātēm. 29. aprīlī Igaunijas ārlietu ministres Eva-Marija Līmetša (*Eva-Maria Liimets*) dalība 3+1 (Baltijas valstu un Polijas) ārlietu ministru sanāksmē.

Turpinājās aktīva Latvijas un Lietuvas divpusējā sadarbība. 5. maijā darba vizītē Lietuvā viesojās Valsts prezidents Egils Levits, savukārt 20.-21. jūnijā Lietuvas prezidents Gitans Nausēda (*Gitans Nausėda*) apmeklēja Latviju, lai piedalītos Trīs jūru iniciatīvas samītā un apmeklētu Ādažu bāzi. 28. februārī notika Lietuvas parlamenta priekšsēdētājas Viktorijas Čmilītes-Nilsenas (*Viktorija Čmilytė-Nielsen*) darba vizīte Latvijā un 28.-29. novembrī notika Saeimas priekšsēdētāja Edvarda Smiltēna iepazīšanās vizīte Lietuvā. 12. augustā Lietuvas premjerministre Ingrīda Šimonīte (*Ingrida Šimonytė*) ieradās Latvijā darba vizītē. Īpaši nozīmīga bija Lietuvas ārlietu ministra Gabrieleļa Landsberģa (*Gabrielius Landsbergis*) darba vizīte Latvijā 15. septembrī - tās ietvaros tika pasniegta ikgadējā Baltu balva par izciliem sasniegumiem baltu mantojuma pētniecībā, kopšanā un stiprināšanā, kā arī prezentēts otrais ziņojums par Latvijas un Lietuvas turpmāko sadarbību “Latvijas un Lietuvas stratēģiskā apņēmība un izvēles satricinājumu un lielvaru sāncensības laikmetā”. Tas ir analītisks pārskats par abu valstu sadarbību globālo izaicinājumu laikā un ietver rekomendācijas divpusējo attiecību pilnveidei un attīstīšanai. Savukārt 17. septembrī Jonišķos ar abu valstu parlamentu pārstāvju dalību tika atzīmēta Baltu vienības diena. 27. jūnijā Šauļos, piedaloties ārlietu ministriem, notika tradicionālais Latvijas un Lietuvas Ārlietu ministriju vadību neformālais seminārs. Tā laikā norisinājās gan Latvijas un Lietuvas ārlietu ministru divpusējā tikšanās, gan abu valstu ministriju vadību diskusija par aktuālajiem reģionālās un drošības politikas jautājumiem. 29. aprīlī Lietuvas ārlietu ministrs Gabrieleļus Landsberģis (*Gabrielius Landsbergis*) piedalījās 3+1 (Baltijas valstu un Polijas) ārlietu ministru sanāksmē Rīgā.

Līdz ar Igauniju un Lietuvu, Polija ir Latvijas tuvākais sabiedrotais reģionam, Eiropai un transatlantiskajai telpai būtisku iniciatīvu veidošanā un virzīšanā. 2022. gadā, reaģējot uz Krievijas iebrukumu Ukrainā, intensificējās jau iepriekš aktīvais politiskais dialogs ar Poliju. Gan divpusēji, gan Baltijas valstu un Polijas “3+1” formātā notika augstāko amatpersonu tikšanās un konsultācijas, lai koordinētu pozīcijas un rīcību atbalsta sniegšanā Ukrainai, vienlaikus Krievijas starptautiskajai izolēšanai, sankciju stiprināšanai un saukšanai pie atbildības. 19. janvārī notika Ministru prezidenta K. Kariņa darba vizīte Polijā. 25. februārī Valsts prezidenta E. Levita darba vizīte Polijā un dalība B9 prezidentu sanāsmē. 12. aprīlī E. Levits piedalījās Baltijas valstu un Polijas prezidentu tikšanās Žešovā, Polijā, pēc kuras četri prezidenti devās kopīgā vizītē uz Ukrainu. 20. aprīlī Saeimas priekšsēdētājas I. Mūrnieces darba vizīte Polijā, dalība ES parlamentu priekšsēdētāju – sieviešu sanāsmē par atbalstu Ukrainai. 29. aprīlī Polijas ārlietu ministra Z. Rau darba vizīte Latvijā, dalība 3+1 ārlietu ministru sanāsmē. 5. maijā Latvijas ārlietu ministra E. Rinkēviča darba vizīte Polijā, dalība starptautiskā donoru konferencē Ukrainas atbalstam. 20.-21. jūnijā Polijas prezidenta A. Dudas vizīte Latvijā - dalība Trīs jūru iniciatīvas samītā Rīgā un Ādažu bāzes apmeklējums. 22. jūnijā ministra E. Rinkēviča darba vizīte Polijā, dalība goda viesu statusā Polijas vēstnieku ikgadējā sanāsmē, tikšanās ar Polijas ārlietu ministru Z. Rau. 4. oktobrī E. Levita darba vizīte Polijā - dalība Varšavas drošības forumā un tikšanās ar Polijas prezidentu A. Dudu. 19.-20. decembrī Saeimas priekšsēdētāja E. Smiltēna oficiālā vizīte Polijā.

*2022. gada 8. septembrī, Dānijas ārlietu ministra Jepes Kofoda vizītes laikā, pie Rīgas Kongresu nama tiek atklāta dāņu fotogrāfa Martina Taulova foto izstāde “Brāļi un māsas” par Ukrainas bēgļiem Baltijas valstīs un Polijā.
Foto: Ārlietu ministrija*

Cieša sadarbība turpinājās ar Ziemeļvalstīm. 31. martā Latvijā vizītē ieradās Dānijas premjerministre Mete Frederiksena (*Mette Frederiksen*). 30. augustā Kopenhāgenā Ministru prezidents Krišjānis Kariņš piedalījās Baltijas jūras valstu samītā par enerģētiskās

drošības jautājumiem, savukārt 8. septembrī norisinājās Dānijas ārlietu ministra Jepes Kofoda (*Jepppe Kofod*) darba vizīte Latvijā. 19. decembrī Somijas prezidents Sauli Nīniste (*Sauli Niinistö*) Rīgā piedalījās Apvienoto reaģēšanas spēku (JEF) valstu un valdību vadītāju sanāksmē un tikās ar Valsts prezidentu Egilu Levitu. 6. jūnijā Latvijā vizītē ieradās Somijas Eiropas lietu ministre Titi Tupurainena (*Tytti Tuppurainen*) un tikās ar ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču. Savukārt Ministru prezidents Krišjānis Kariņš JEF sanāksmes laikā tikās ar Zviedrijas premjerministru Ulfa Kristersona (*Ulf Kristersson*), Norvēģijas premjerministru Jūnass Gārs Stēre (*Jonas Gahr Støre*) un Islandes premjerministri Katrīna Jabobsdotira (*Katrín Jakobsdóttir*), lai pārrunātu divpusējo un reģionālo sadarbību ekonomikas un aizsardzības jomā. 24.-25. maijā ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs piedalījās Baltijas jūras valstu padomes (BJVP) ārlietu ministru sanāksmē Kristiansannā, kuras laikā notika arī divpusējā saruna ar Norvēģijas ārlietu ministri Annikenu Vitfeldtu (*Anniken Huitfeldt*). 28. oktobrī Islandes parlamenta priekšsēdētājs Birgirs Aurmansons (*Birgir Ármannsson*) piedalījās Baltijas Asamblejas 41. sesijā Rīgā. 25.-27. augustā Valsts prezidents Egils Levits Reikjavīkā piedalījās Baltijas valstu un Islandes diplomātisko attiecību atjaunošanas trīsdesmitgadei veltītajos pasākumos. Vizītes laikā notika arī Baltijas valstu un Islandes ārlietu ministru tikšanās.

Stiprinot Latvijas un Austrijas divpusējo sadarbību ekonomikas un drošības jomā, 2022. gada 30. septembrī Valsts prezidents Egils Levits Vīnē tikās ar Austrijas prezidentu Aleksandru Van der Bellenu.

2022. gads bija dinamisks Latvijas un Vācijas divpusējo un daudzpusējo attiecību veidošanā. To iezīmēja vairākas nozīmīgas abu valstu augstāko amatpersonu vizītes. Latvijā apmeklēja Vācijas federālais prezidents Franks Valters Šteinmeiers un Vācijas valsts ministre Eiropas un klimata lietās Anna Līrmane. Baltijas valstu un Vācijas “3+1” formātos Rīgā un Tallinā premjerministru un ārlietu ministru līmenī tika pausts nelokāms atbalsts Ukrainai un uzsvērta nepieciešamība stiprināt un izvērst NATO spēku pastāvīgu klātbūtni austrumu flangā.

Baltijas valstu un Vācijas ārlietu ministru tikšanās Rīgā 2022. gada 20. aprīlī. Foto: Ārlietu ministrija

Valsts prezidents Egils Levits uzrunāja Vācijas Bundestāgu Berlīnē Tautas sēru dienas pasākumā un tikās ar Vācijas Federālo prezidentu Franku Valteru Šteinmeieru, kā arī Vācijas Bundestāga prezidenti Berbelu Bāsu. Ministru prezidentam Krišjānim Kariņam Berlīnē tika pasniegta Haijeka fonda (Friedrich-August-von-Hayek-Stiftung) balva par priekšzīmīgu un drosmīgu brīvās ekonomikas un sociālās kārtības aizstāvēšanu un stabilu iekšējā budžeta un tirgū balstītu ekonomikas politiku.

2022. gada 1. aprīlī ārlietu ministrs piedalījās Baltijas valstu un Francijas ārlietu ministru sanāksmē Tallinā. 2022. gada 7. martā divpusējā vizītē Latvijā bija ieradies Nīderlandes ārlietu ministrs Vopke Hūkstra (Wopke Hoekstra) ar mērķi pārrunāt situāciju Ukrainā.

2022. gada 6. aprīlī notika Baltijas valstu un Beniluksa valstu ārlietu ministru “3+3” sanāksme Briselē, kur galvenā tēma bija Krievijas agresija Ukrainā. 2022. gada 25. aprīlī notika Latvijas un Flandrijas ārlietu dienestu konsultācijas, stiprinot Latvijas un šī Beļģijas federālā reģiona sadarbību plašā jautājumu lokā, tostarp inovatīvajās tehnoloģijās, zaļajā enerģijā, transporta un izglītības jomās, kā arī attīstības sadarbībā. 19. maijā tika parakstīta sadarbības deklarācija starp Latvijas Ārlietu ministriju un Flandrijas Ārlietu dienestu.

Ministru prezidents Krišjānis Kariņš 2022. gada 14.-15. martā piedalījās Apvienoto Reaģēšanas Spēku (JEF) valstu līderu sanāksmē Londonā, kuras laikā notika arī divpusējā tikšanās ar Apvienotās Karalistes premjeru Borisu Džonsonu. JEF sanāksmes laikā Rīgā

Ministru prezidents tikās ar jauno AK premjeru Riši Sunaku. Valsts prezidents Egils Levits 18. septembrī piedalījās Karalienes Elizabetes II bēru ceremonijā. 2022. gada 26.-27. aprīlī notika Latvijas un AK ārlietu dienestu konsultācijas, kur tika pārrunāta situācija Ukrainā, drošības politika un divpusējās attiecības.

2022. gada 26. maijā notika Īrijas ārlietu un aizsardzības ministra Saimona Kovenija (Simon Coveney) vizīte Rīga un saruna ar ārlietu ministru Edgaru Rinkēviču.

Lai apliecinātu Spānijas atbalstu Baltijas valstu drošībai, 2022. gada 8. martā vizītē Rīgā bija Spānijas premjerministrs Pedro Sančezs. Lai pārrunātu reģiona drošību un gatavotos NATO samitam Madridē, Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa atbildes vizīte Spānijā notika 13. jūnijā. 26. aprīlī vizītē uz Spāniju devās ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs. 2022. gads bija aktīvs Latvijas-Spānijas parlamentu pārstāvju vizīšu apmaiņā. 18. maijā Saeimas Ārlietu komisijas vadītājs R.Kols kopā ar Lietuvas un Igaunijas kolēģiem uzturējās vizītē Madridē. 8. jūlijā Latviju apmeklēja Spānijas Senāta vadītāja Meritxell Batet Lamaña, savukārt 8.-9.septembrī - Spānijas Senāta Ārlietu komisijas vadītājs Pau Mari-Klose.

2022. gada 10-12. aprīlī Valsts prezidents Egils Levits uzturējās oficiālā vizītē Šveicē - Lugāno un Cīrihē. E. Levits tikās ar Šveices prezidentu Inācio Kasisu, apmeklēja Šveices Federālo Tehnoloģiju institūtu (ETH Zuerich), uzstājās ar referātu "Čērčila simpozija" ietvaros, tikās ar latviešu diasporu un apmeklēja Raiņa un Aspazijas muzeju. 2022. gada 5. jūlijā Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece uzturējās darba vizītē Šveicē, Lugano, kur piedalījās Ukrainas atjaunošanai veltītā konferencē.

2022. gada 16.-17. februārī notika Baltijas valstu Ārlietu komisiju vadītāju (Latviju pārstāvēja R.Kols) vadītāju vizīte Romā. 2022.gada 15.aprīlī Romu apmeklēja Latvijas ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs, lai pārrunātu Krievijas karu Ukrainā un reģiona drošību.

2022. gada 22.-23. septembrī ANO ģenerālās Asamblejas laikā Ņujorkā notika ārlietu ministra E. Rinkēviča tikšanās ar Monako ārlietu ministri Izabellu Berro Amadei, 25. septembrī – Latvijas ārlietu ministra tikšanās ar Andoras ārlietu ministri Mariju Ubahu Fontu.

Austrumeiropa un Centrālāzija

2022. gada 1. septembrī Latvija un Moldova atzīmēja diplomātisku attiecību 30. gadadienu.

Valsts prezidents Egils Levits tiekas ar Moldovas Republikas prezidenti Maiju Sandu (Maia Sandu) valsts vizītē Moldovā. Foto: Ilmārs Znotiņš, Valsts prezidenta kanceleja

7. aprīlī notika Valsts prezidenta Egila Levita valsts vizīte Moldovā un 31.maijā Saeimas priekšsēdētājas Ināras Mūrnieces kopīgā NB8 parlamentu priekšsēdētāju vizīte Moldovā. Vizīšu laikā Latvijas amatpersonas apstiprināja atbalstu Moldovas ES integrācijai, valdības veiktām vērienīgām reformām, kā arī Moldovas drošības un noturības stiprināšanai, par ko Latvija turpināja iestāties arī ES līmenī. Latvija kopā ar līdzīgi domājošām valstīm panāca ES kandidātvalsts statusa piešķiršanu Moldovai, ES palīdzības novirzīšanu Moldovas enerģētiskās neatkarības veicināšanai, finanšu stabilitātei un Eiropas Miera Mehānisma fondu novirzīšanu Moldovas drošības stiprināšanai. Tāpat ES ietvaros Latvija atbalstīja palīdzības piešķiršanu Moldovai, lai atvieglotu ukraiņu bēgļu uzņemšanu Moldovā. Palīdzība tika sniegta arī Moldovas robezsardzei – uz Moldovas robežām darbu uzsāka ES *FRONTEX* misija, kuras sastāvā ir arī Latvijas robežsargi. Tāpat Latvija sniedza atbalstu Moldovas robežas aizsardzībai. Valsts Robežsardze 2022. gadā veica apmācības Moldovā, palīdzēja ar savu ekspertīzi, ka arī nodeva Moldovas robežsargiem nepieciešamo ekipējumu. 2022. gadā Moldovas atbalstam novirzīta aptuveni 1/5 (jeb ap 200 tūkst. EUR) no ĀM pārvaldītā attīstības sadarbības finansējuma. Īstenoti 7 projekti (3 divpusējie un 4 reģionālie). Lai palīdzētu Moldovai ar bēgļu plūsmu, Latvija 2022. gadā iemaksāja 110 000 EUR ANO *Regional Refugee Response Plan UNICEF* aktivitātēm Moldovā un 55 000 EUR *DG ECHO* (Eiropas Civilās aizsardzības un humānās palīdzības operāciju

ģenerāldirektorātam) humānās palīdzības aktivitātēm Moldovā. Tāpat Latvija uzņēma vairākus simtus Ukrainas bēgļu, kas bija nonākuši Moldovā.

2022. gada 14. jūnijā Erevānā tika noturētas Latvijas un Armēnijas Ārlietu ministriju politiskās konsultācijas. Latvijas delegāciju vadīja Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks–politiskais direktors Andžejs Viļumsons. Konsultāciju ietvaros A. Viļumsons tikās ar Armēnijas ārlietu ministra vietnieku Paruiru Hovhanisjanu, kā arī Armēnijas Nacionālās Asamblejas Pastāvīgās Ārlietu komitejas priekšsēdētāju Eduardu Aghanjanu. Konsultāciju laikā puses pārrunāja divpusējās attiecības, Armēnijas sadarbību ar ES, kā arī situāciju Dienvidkaukāza reģionā. Tāpat tika runāts par Krievijas agresijas karu Ukrainā. 17. augustā Valsts prezidents Egils Levits svinīgā ceremonijā akreditēja Armēnijas Republikas ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieku Latvijā Hovhannesu.

No 2022. gada 1.–3. februārim Latviju oficiālā vizītē apmeklēja Azerbaidžānas parlamenta priekšsēdētāja Sahiba Gafarova, tikās ar Valsts prezidentu E. Levitu, 14. Saeimas priekšsēdētāju I. Mūrnieci, kā arī ministru prezidentu K. Kariņu. 21. aprīlī Rīgā notika Latvijas-Azerbaidžānas Ārlietu ministriju politiskās konsultācijas. Latvijas delegāciju vadīja Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks – politiskais direktors Andžejs Viļumsons, savukārt Azerbaidžānas pusi pārstāvēja Azerbaidžānas ārlietu ministra vietnieks Halafs Halafovs. Konsultāciju laikā puses pārrunāja divpusējo sadarbību, Krievijas uzbrukumu Ukrainai, kā arī situāciju Dienvidkaukāza reģionā.

2022. gada 16. augustā Valsts prezidents Egils Levits pasniedza akreditācijas vēstules Latvijas Republikas ārkārtējai un pilnvarotajai vēstniecei Gruzijā Edītei Mednei.

Centrālāzija

2022. gadā Latvija turpināja aktīvu sadarbību ar Centrālāzijas valstīm gan divpusējā formātā, gan ES-Centrālāzijas attiecību kontekstā. Ārlietu ministrs E. Rinkēvičs 7.-10. februārī darba vizītē apmeklēja Uzbekistānu un tikās ar virkni augstāko valsts amatpersonu, tostarp Uzbekistānas ārlietu ministru A. Kamilovu un parlamenta priekšsēdētāju T. Narbajevu. Vizītes laikā tika pārrunātas divpusējās attiecības politikā un ekonomikā, tostarp uzņēmējdarbībā un transportā. Tāpat puses apmainījās redzējumiem par Eiropas Savienības-Uzbekistānas attiecībām, kā arī Afganistānas aktualitātēm. Ministru pavādīja uzņēmēju delegācija. 9. jūnijā Astanā notika Latvijas un Kazahstānas Ārlietu ministriju politiskās konsultācijas. Latvijas delegāciju vadīja Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks – politiskais direktors A. Viļumsons, bet kazahu pusi pārstāvēja ārlietu ministra vietnieks R. Vasiļenko. Savukārt 18. novembrī Samarkandā, Uzbekistānā

notika Eiropas Savienības– Centrālāzijas Savienojamības konference, kur Latvijas delegāciju vadīja tieslietu ministrs J. Bordāns. Konferences galvenie tematiskie virzieni bija digitalizācija, enerģētika, transports un loģistika. Tāpat Latvija turpināja vadīt ES robežu pārvaldības programmu Centrālāzijā BOMCA, kurai ir būtiska loma reģiona drošības un stabilitātes sekmēšanā. Vienlaikus attīstības sadarbības politikas ietvaros Centrālāzijā 2022. gadā tika īstenoti projekti standartizācijas, augu aizsardzības un digitalizācijas jomās.

Indijas un Klusā okeāna reģions

Dramatiskās ģeopolitiskās pārmaiņas Eiropā 2022. gadā būtiski ietekmēja arī Indijas un Klusā okeāna reģionu, kādēļ Eiropas Savienība un NATO centās spēcīgāk attiecības ar līdzīgi domājošajiem partneriem reģionā. Piemēram, pirmoreiz NATO samītā Madridē piedalījās Austrālijas, Dienvidkorejas, Japānas un Jaunzēlandes līderi. Arī Latvija turpināja attīstīt dialogu ar partneriem reģionā. Piemēram, 2022. gada augustā ārlietu ministra E. Rinkēviča vizītes laikā oficiāli tika atklāta Latvijas vēstniecība Austrālijā, kas ir jau piektā rezidējošā vēstniecība stratēģiski nozīmīgajā Indijas un Klusā okeāna reģionā. Vēstnieks Austrālijā M. Krams 2022. gada aprīlī tika akreditēts arī Jaunzēlandē.

2022. gada 3. augustā Kanberā ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs oficiāli atklāja Latvijas vēstniecību Austrālijā. Foto: Ārlietu ministrija

Pēc pandēmijas tika atjaunotas klātienē politiskās konsultācijas. Oktobrī notika Baltijas valstu un Japānas sadarbības dialoga sanāksmē Tallinā valsts sekretāru līmenī, bet novembrī Deli tika noturētas politiskās konsultācijas ar Indiju. Latvija turpināja iesaisti ES

Stratēģijas sadarbībai Indijas un Klusā okeāna reģionā ieviešanā. Piemēram, ārlietu ministrs piedalījās pirmajā ES Indijas un Klusā okeāna ministru forumā Parīzē un Latvijas NVO kopā ar partneriem no Francijas ieviesa vienu no Globālās savienojamības (Global Gateway) projektiem Vjetnamā mežu ilgtspējīgas apsaimniekošanas jomā. Latvija pauda skaidru nostāju par Ķīnas un Krievijas 2022. gada februārī publiskoto kopīgo paziņojumu par “starptautiskajām attiecībām jaunā laikmetā”, paužot bažas par Krievijas un Ķīnas centieniem ietekmēt Eiropas drošības arhitektūru. Tāpat Latvija konsekventi aicināja Ķīnu kā ANO Drošības padomes pastāvīgo locekli uzturēt ANO Hartā noteiktos principus, tai skaitā valstu suverenitātes un teritoriālās nedalāmības kontekstā. Izvērtējot dalības lietderību un ģeopolitisko kontekstu, 2022. gada 11. augustā Latvija paziņoja par tās dalības pārtraukšanu t.s. “16+1” formātā, tā vietā koncentrējoties uz attiecību veidošanu ar Ķīnu caur divpusējo un ES-Ķīnas dialogu. Lai izrādītu solidaritāti ar plūdu skarto Pakistānu, kā arī reaģētu uz humāno krīzi Afganistānā, 2022. gada decembrī Latvija atbalstīja vienreizēja atbalsta piešķiršanu Pakistānai postošo plūdu radīto seku pārvarēšanai, kā arī veica iemaksas starptautiskajās organizācijās Afganistānas atbalstam. Tāpat Latvija ziedoja Covid-19 vakcīnas Bangladešai. 2023. gadā plānots turpināt divpusējo kontaktu attīstīšanu ar Indijas un Klusā okeāna reģiona valstīm, stiprinot dialogu politiskajās konsultācijās, kā arī sekmējot augsta līmeņa divpusējo vizīšu apmaiņu. Tāpat plānots izmantot starptautisko sadarbības formātu sniegtās iespējas, piemēram, ES Indijas un Klusā okeāna ministru forumu, ES-ASEAN ārlietu ministru sanākumi u.c.

Tuvie Austrumi un Āfrika

2022. gadā turpinājās darbs pie divpusējās sadarbības veicināšanas ar Tuvo Austrumu, Ziemeļāfrikas, Persijas līča reģionu un Āfrikas valstīm lejpus Sahāras. Minētais laika posms ir līdz šim aktīvākais Latvijas attiecībās ar Āfrikas valstīm lejpus Sahāras, lai vairotu iespējas Latvijas uzņēmējiem pēc pandēmijas un Krievijas sankciju apstākļos, kā arī lobētu Latvijas kandidatūru ANO Drošības padomes vēlēšanās 2025. gadā un Latvijas viedokli par Krievijas karu Ukrainā. Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģionā īpaši aktīvs divpusējais dialogs izvērtās ar Ēģipti un Izraēlu, bet Persijas līča reģionā - ar Apvienotajiem Arābu Emirātiem. Latvija aktīvi piedalījās dažādos starptautiskos pasākumos, lai turpinātu attiecību stiprināšanu ar minētajiem reģioniem, piemēram, sestajā Eiropas Savienības-Āfrikas Savienības samitā un Eiropas Savienības īpašā pārstāvja Sāhilā rīkotajā augsta līmeņa sanāksmē. Tika veltīta uzmanība arī sadarbības veicināšanai ar nevalstisko sektoru, piemēram, Latvija aktīvi piedalījās Lietuvas NVO “Afriko” rīkotajos pasākumos un organizācijas pētījumā par Baltijas valstu sadarbību ar Āfrikas valstīm. Tāpat uzsākta

pirmā attīstības sadarbības granta projekta īstenošana Āfrikā - Zambijā un Namībijā. ES kontekstā īpaši aktuāls bija jautājums par attiecībām ar Irānu, ņemot vērā varas iestāžu īstenoto vardarbīgo protestu apspiešanu un cilvēktiesību pārkāpumus, kā arī Irānas sniegto militāro atbalstu Krievijas iebrukumam Ukrainā. Latvija aktīvi atbalstīja ES sankciju stiprināšanu Irānai. Tāpat Latvija iesaistījās ES centienos stiprināt sadarbību ar Āfrikas kontinenta valstīm, lai vērstos pret Krievijas dezinformāciju un sniegtu atbalstu pārtikas drošības stiprināšanai. 2023. gadā plānots turpināt darbu pie divpusējo kontaktu intensificēšanas ar Tuvo Austrumu un Āfrikas reģiona valstīm gan veicinot politisko konsultāciju norisi, gan augsta līmeņa divpusējo vizīšu apmaiņu, kā arī izmantojot starptautisko sadarbības formātu sniegtās iespējas, piemēram, ES-ĀS sanāksmes, ES-Persijas līča valstu sadarbības padomes sanāksmes, ES-Dienvidu kaimiņu ietvaru u.c.

Latīņamerika un Karību valstis

2022. gadā Latvija turpināja politisko dialogu ar Latīņamerikas un Karību valstīm tostarp, lai virzītu Latvijas intereses ANO Drošības padomes kandidatūras kontekstā un skaidrotu Latvijas viedokli par Krievijas agresiju Ukrainā. 2022. gada 19.-22. septembrī ANO ĢA laikā Valsts prezidents Egils Levits tikās ar Antigvas un Barbudas premjerministru un Sentkitsas un Nevisas premjerministru, bet ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs tikās ar Barbadosas, Dominikas, Jamaikas un Surinamas ārlietu ministriem. 2022. gada 26.-27. oktobrī ārlietu ministrs Edgars Rinkēviča piedalījās ES-CELAC (Latīņamerikas un Karību valstu kopienas) ārlietu ministru sanāksmē Buenosairesā, Argentīnā. Sanāksmes laikā notika ārlietu ministra divpusējās tikšanās ar Argentīnas ārlietu ministru Santjago Kafiero (*Santiago Cafiero*) un Kubas ārlietu ministru Bruno Rodriguesu Parrilju (*BRUNO Rodríguez Parrilla*). 2022. gada 26. septembrī notika arī politiskās konsultācijas ar Kubu politisko direktoru līmenī. 2022. gadā Latvija ziedoja Covid-19 vakcīnas Nikaragvai (849 420 devas) un Salvadorai (100 800 devas). 2023. gadā plānots turpināt darbu pie divpusējo kontaktu intensificēšanas ar Latīņamerikas un Karību valstīm, tostarp izmantojot ES-CELAC attiecību ietvara sniegtās iespējas.

Divpusējās attiecības ar Krieviju un Baltkrieviju

Krievijas agresija pret Ukrainu ir kardināli mainījusi Latvijas un Krievijas divpusējās attiecības. Latvija ir pieņēmusi virkni lēmumu, lai sašaurinātu divpusējo sadarbību ar Krieviju līdz minimāli nepieciešamam līmenim. Iesaldēts ir regulārais Ārlietu ministrijas politisko konsultāciju mehānisms, apturēta sadarbība Starpvaldību komisijas ietvaros. 2022. gadā tika slēgts Latvijas ģenerālkonsulāts Sanktpēterburgā, konsulāts Pleskavā un

Latvijas vēstniecības Konsulārās nodaļas Maskavā kanceleja Kaļiņingradā. Slēgti Krievijas ģenerālkonsulāti Daugavpilī un Liepājā. No Latvijas tika izraidīti 16 Krievijas pilsoņi, kas strādāja Krievijas diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās Latvijā. Latvijas vēstniecība Krievijā un Krievijas vēstniecība Latvijā darbu turpina. 2022. gada pavasarī Saeimas Ārlietu Komisija izvērtēja Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas noslēgtos divpusējos līgumus un lēma par 12 divpusējo līgumu vai to atsevišķu pantu apturēšanu un viena līguma denonsēšanu. Turpinot uzsākto procedūru, komisija aicināja Ministru kabinetu tā kompetences ietvaros izvērtēt deviņu līgumu darbības apturēšanu un viena divpusējā līguma denonsēšanu. Valdība turpina darbu pie Ārlietu komisijas dotā mandāta ieviešanas, tai skaitā atkārtoti pārskata līdzšinējās divpusējās Latvijas–Krievijas vienošanās un to lietderību. Cita starpā, ir pieņemts lēmums pārtraukt vai denonsēt vienošanās ekonomikas un kultūras sadarbības jomās, kā arī par pierobežas ceļošanu. Tika paplašināts nevēlamo personu saraksts, kā arī slēgta visu Krievijas TV kanālu retranslācija Latvijā un propagandas tīmekļa vietnes. Kopš Krievijas agresijas Ukrainā uzsākšanas Ārlietu ministrija starptautiskajos formātos iestājās par maksimāli plašu sankciju noteikšanu Krievijai, lai ierobežotu tās spējas vest karadarbību Ukrainā. Sākoties Krievijas agresijai pret Ukrainu, Latvijai ES valstu starpā ir bijusi viena no stingrākajām nostājām, ierobežojot vīzu izsniegšanu Krievijas pilsoņiem. Tāpat tika strādāts pie Krievijas izolācijas starptautiskajās organizācijās un Krievijas saukšanas pie atbildības par starptautisko tiesību pārkāpumiem un noziegumiem pret cilvēci.

Baltkrievija aktīvi atbalstīja Krievijas agresiju pret Ukrainu, cita starpā atļaujot izmantot valsts teritoriju uzbrukumu veikšanai pret Ukrainu. Šajos apstākļos Latvijas un Baltkrievijas attiecību intensitāte turpināja samazināties. Attiecību intensitātes samazināšanos jau iepriekš noteica 2020. gada 9. augusta krāpnieciskās prezidenta vēlēšanas ar tām sekojošajiem smagajiem cilvēktiesību pārkāpumiem un 2021. gadā uzsāktais hibrīduzbrukums Eiropas Savienībai. Latvijas un Baltkrievijas sadarbība tieslietu, iekšlietu, vides aizsardzības, kodoldrošības un citās jomās ir apturēta vai samazināta līdz Latvijas valsts un pašvaldību institūciju ikdienas darba un funkciju nodrošināšanai nepieciešamajam minimumam. Vairāki starpinstitūciju un starpvaldību līgumi ir apturēti vai denonsēti. Vīzu izsniegšana tūrisma un biznesa kontaktu veidošanos nolūkos Baltkrievijas pilsoņiem šobrīd ir apturēta.

Ārlietu ministrijas pārvaldītais attīstības sadarbības politikas finansējums 2022. gadā sasniedza 1,36 miljonus eiro. No šī finansējuma tika īstenoti 39 attīstības sadarbības projekti, kā arī veiktas brīvprātīgās iemaksas starptautiskajām organizācijām. Tas deva iespēju palielināt atbalstu Ukrainai (37% no visiem attīstības sadarbības projektiem), un arī efektīvi stiprināja Latvijas praktisko iesaisti globālo izaicinājumu risināšanā. Saskaņā ar Attīstības sadarbības politikas plānu 2021.-2023. gadam, turpinājās palīdzības sniegšana Austrumu partnerības, Centrālāzijas un Āfrikas reģiona valstīm. Atbilstoši Latvijas attīstības sadarbības tematiskajām prioritātēm, 39% no īstenotajiem projektiem ir veltīti miera un taisnīguma veicināšanai, kā arī efektīvu, atbildīgu un iekļaujošu institūciju stiprināšanai, 18% kvalitatīvai izglītībai, 17% dzimumu līdztiesības veicināšanai, 14% ekonomiskajai izaugsmei, 9% klimata rīcībai. Digitalizāciju kā Latvijas horizontālo prioritāti ietver ¼ daļa no atbalstītajiem projektiem. Latvija pirmo reizi īstenoja projektu Āfrikas kontinentā - Namībijā un Zambijā. Projekts bija vērsts uz sievietu uzņēmējdarbības veicināšanu. Ārlietu dienests arī nodrošināja Latvijas divpusējās attīstības sadarbības aktivitāšu sasaisti ar citu donoru aktivitātēm, veicinot Latvijas sniegtā atbalsta ilgtspēju, efektivitāti un redzamību, jo īpaši labas pārvaldības jomā, tostarp jauno profesionāļu apmācībās, publisko pakalpojumu nodrošināšanas uzlabošanā un revīzijas iestāžu kapacitātes veicināšanā.

Līdzfinansējuma granta konkursā piešķirts finansējums piecām nevalstiskajām organizācijām, kas īsteno Eiropas Komisijas finansētus projektus klimata aizsardzības jomā un globālās izglītības jomā. Pirmo reizi tika īstenots priekšizpētes vizīšu konkurss. 183 000 eiro apmērā veiktas brīvprātīgās iemaksas starptautiskajās organizācijās, t.sk. lai sniegtu atbalstu Ukrainai, kā arī Pakistānai plūdu seku novēršanā, Afganistānas iedzīvotājiem humānās krīzes novēršanā un plašākam attīstības valstu lokam sniegts atbalsts klimata, izglītības, digitalizācijas, pilsoniskās sabiedrības un demokrātijas atbalstam.

2022. gadā darbu uzsāka Ārlietu ministrijas vadībā izveidotā Latvijas attīstības sadarbības aģentūra, paplašinot Centrālās finanšu un līgumu aģentūras funkcijas. Jaunās aģentūras galvenais uzdevums ir veicināt Latvijas attīstības sadarbības projektu īstenošanu dalību ārvalstu starptautiskās palīdzības sniedzēju finansētos projektos. Uzsākts pirmais aģentūras koordinētais pilotprojekts Latvijas ekspertīzes nodošanai Uzbekistānā labas pārvaldības jomā.

DAUDZPUSĒJIE FORMĀTI UN STARPTAUTISKAIS TIESISKUMS.
REGIONĀLIE FORMĀTI

Starptautiskā un nacionālā līmenī ministrija vada un koordinē Latvijas gatavošanos vēlēšanām ANO Drošības padomē termiņam no 2026. gada līdz 2027. gadam. Turpinājās diplomātiskais darbs atbalsta gūšanai, stiprinot diplomātiskās attiecības ar ANO valstīm dažādos reģionos, plānojot un attīstot Latvijas diplomātisko pārstāvību.

Latvijas turpināja iestāties par ANO reformu nepieciešamību, īpaši Krievijas agresijas pret Ukrainu kontekstā, tā kā Krievija ļaunprātīgi izmanto ANO platformu saviem mērķiem un ar veto tiesībām ANO Drošības padomē diskreditē un apgrūtina darbu. Kā prioritāru Latvija redz iniciatīvu izstrādāšanu, kas ierobežotu veto izmantošanu genocīda, kara un agresijas noziegumu gadījumā. Latvija turpina strādāt pie ANO reformu jautājumiem līdzīgi domājošo valstu grupā “Par atbildību, saskaņotību un atklātību”, akcentējot, ka visiem reģioniem jānodrošina iespēja būt taisnīgi pārstāvētiem Drošības padomē, tai skaitā nepieciešams paredzēt papildu pārstāvību Austrumeiropas, Āfrikas, Latīņamerikas reģioniem un mazo salu valstīm.

Ārlietu ministrs E. Rinkēvičs 77. ANO Ģenerālajā asamblejā Ņujorkā tikās ar vairāku valstu ārlietu ministriem un amatpersonām. Foto: Ārlietu ministrija

Latvija veica sagatavošanās darbus prezidēšanai Eiropas Padomē no 2023. gada maija līdz novembrim. Par prezidentūras prioritārajiem virzieniem Latvija ir noteikusi: 1) demokrātijas un likuma varas stiprināšanu Eiropā; 2) vārda brīvības, žurnālistu drošības un Eiropas Padomes digitālās darba kārtības veicināšanu; 3) Eiropas Padomes atvērtības un iekļautības veicināšana, vairāk iesaistot pilsonisko sabiedrību, jauniešus. Latvija atbalstīs

organizācijas pašreizējo reformu procesu, lai būtiski uzlabotu komunikāciju, kas sekmētu sabiedrības izpratni par Eiropas Padomes monitoringa mehānismu nozīmi cilvēktiesību aizsardzībā.

2022. gadā Latvija bija prezidējošā valsts Baltijas valstu sadarbības formātos – Baltijas Ministru padomē un Baltijas Asamblejā. Kopš 2022. gada 24. februāra Baltijas valstu sadarbībā dominēja drošības un aizsardzības jautājumi, atbalsta sniegšana Ukrainai. Baltijas valstis koordinēti strādāja, lai uz Krieviju tiktu izdarīts maksimāls diplomātiskais, politiskais un ekonomiskais spiediens, turpinot Krievijas starptautisko izolāciju. Baltijas valstis aktīvi iesaistās ES sankciju pret Krieviju izstrādē. Baltijas valstu ciešā koordinācija nodrošināja kritiski nepieciešamu lēmumu pieņemšanu NATO samitā Madridē. 2022. gadā Baltijas valstu sadarbībā īpaša nozīme bija arī enerģētikas drošības, infrastruktūras projektu, savienojamības un klimata jautājumiem.

2022. gadā NB8 sadarbību Ārlietu ministriju līmenī koordinēja Lietuva. Lietuvas prioritātes: drošāks un noturīgāks Baltijas un Ziemeļvalstu reģions; ilgtspējīgs, zaļš un integrēts reģions; reģions kā sociāli saliedētu sabiedrību, demokrātijas un cilvēktiesību aizstāvju centrs. Krievijai uzsākot karu Ukrainā, NB8 ātri reaģēja, ārlietu ministriem satiekoties videokonferences režīmā 1. martā un kopīgā paziņojumā paužot visstingrāko nosodījumu Krievijas agresijai, izsakot nosodījumu Baltkrievijai un aicinot citas valstis atbalstīt Ukrainu. Tāpat arī 4. martā NB8 valstu parlamentu priekšsēdētāji videokonferences režīmā pārrunāja situāciju. Nozīmīgākās tikšanās NB8 formātā bija parlamentu priekšsēdētāju tikšanās 22.-24. augustā, kā arī ārlietu ministru tikšanās 6.-7. septembrī. 27. novembrī notika arī kopīga ārlietu ministru vizīte Ukrainā. Latvija pārņem NB8 sadarbības formāta koordināciju Ārlietu ministriju līmenī 2023. gadā.

Ārlietu ministrs E. Rinkēvičs piedalās NB8 ārlietu ministru tikšanās reizē Kauņā 2022. gada 6.-7. septembrī. Foto: Ārlietu ministrija

2.3. LATVIJAS PĀRSTĀVJA STARPTAUTISKAJĀS CILVĒKTIESĪBU INSTITŪCIJĀS DARBĪBA

Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās (turpmāk – Pārstāvis) uzdevumus un funkcijas nosaka 2017.gada 7.marta Ministru kabineta noteikumi Nr.121 “Pārstāvības kārtība starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās” (turpmāk – Noteikumi). Atbilstoši Noteikumu 7.punktam Pārstāvja funkciju izpildi nodrošina Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās birojs (turpmāk – Birojs), kas ir Ārlietu ministrijas struktūrvienība.

Pārstāvja darbības virzieni ir šādi:

- Latvijas interešu pārstāvība Eiropas Cilvēktiesību tiesā (turpmāk – Tiesa), tajā skaitā Tiesas nolēmumu izpildes ietvaros;
- Latvijas interešu pārstāvība ANO individuālo sūdzību izskatīšanas procesā;
- nacionālo ziņojumu sagatavošana par Noteikumos minēto ANO konvenciju cilvēktiesību jomā izpildi Latvijā un dalība šo ziņojumu izskatīšanā ANO.

Papildus Noteikumos uzskaitītajām funkcijām Pārstāvis sadarbojas ar citām ministrijas struktūrvienībām un valsts pārvaldes iestādēm, Saeimu, kā arī tiesām, sagatavojot

viedokļus un atzinumus par valsts iestāžu izstrādātajiem tiesību aktu projektiem un politikas plānošanas dokumentiem, un veido analītiskus pārskatus par dažādiem cilvēktiesību jautājumiem. Šāda veida sadarbība ļauj pilnveidot valsts iestāžu izpratni par valsts pienākumiem cilvēktiesību ievērošanā, aizsardzībā un veicināšanā, kā arī par Tiesas judikatūru. Savukārt izpratne par Tiesas judikatūru sekmē kvalitatīvāku un Latvijas starptautiskajām saistībām atbilstošu tiesību aktu projektu izstrādi un nacionālo tiesību normu interpretāciju un piemērošanu. 2022.gadā Birojs piedalījās vairākās Labklājības ministrijā izveidotās Dzimumu līdztiesības komitejas sanāksmēs, Tieslietu ministrijas paspārnē esošās pastāvīgās Kriminālprocesa likuma darba grupas sanāksmēs, dažādās Saeimas komisiju sēdēs, sniedza atzinumus par vairākiem desmitiem tiesību aktu projektu, kā arī viedokļus Satversmes tiesas izskatītajās lietās: Nr.2021-42-01 par Kriminālprocesa likuma 500.panta sestajā daļā ietvertā regulējuma, kas paredz tiesu rīcību, ja saņemta motivēta sūdzība par iespējamiem pārkāpumiem operatīvās darbības ietvaros; Nr.2021-43-01 par ierobežojumu personām, kas izcieš sodu brīvības atņemšanas vietās, balsot pašvaldību vēlēšanās; un Nr.2022-22-01 par nevainīguma prezumpcijas pārkāpumu situācijā, kad personai tiek piemērots sods par atkārtotu nodokļu pārkāpumu laikā, kad jautājumu par pirmo iespējamo pārkāpumu vēl izskata tiesā. Tāpat Birojs sniedza vairākus ar cilvēktiesību jautājumiem saistītus atzinumus pašvaldībām, iestādēm, kā arī informāciju Saeimas Juridiskajai komisijai par Tiesas spriedumu izpildi un nepieciešamajiem grozījumiem normatīvajā regulējumā. Papildus, kā ikkatru gadu, arī 2022. gadā Birojs piedalījās Rīgas Juridiskās augstskolas un ministrijas organizētajā konferencē par Latvijai aktuāliem cilvēktiesību jautājumiem un sniedza lekcijas tiesnešiem, prokuroriem un advokātiem, kā arī studentiem.

Pārstāvja darba lielākā daļa ir veltīta Latvijas kā valsts-atbildētājas interešu pārstāvībai Tiesā, kur, pamatojoties uz atbildīgo institūciju sniegto informāciju, Pārstāvis sagatavo un sniedz Latvijas apsvērumus par Tiesā izskatāmo sūdzību faktiskajiem un juridiskajiem aspektiem; izpildot Ministru kabineta uzdevumu, slēdz mierizlīgumus un iesniedz vienpusējās deklarācijas, kā arī veic citus pasākumus, lai aizstāvētu Latvijas valsts intereses. 2022. gadā Tiesas Latvijai apsvērumu sniegšanai nosūtīto lietu skaits salīdzinājumā ar 2021. gadu bija nedaudz mazāks. Proti, 2022. gadā Tiesa Latvijai apsvērumu sniegšanai kopumā nosūtīja 17 lietas (2021. gadā – 21 lieta; 2020. gadā – 22 lietas). No 2022. gadā Latvijai apsvērumu sniegšanai nosūtītajām lietām vislielāko proporciju veido lietas, kas saistītas ar iespējamiem personu tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumiem gan attiecībā ar procesa ilgumu, gan citiem procesuālo tiesību aspektiem, piemēram, tiesībām iepazīties ar komercnoslēpumu saturošiem materiāliem (pušu

līdztiesības principa kontekstā). Kopumā 2022. gadā Latvijai par iespējamiem Konvencijas 6. panta pārkāpumiem apsvērumu sniegšanai nosūtītas 9 lietas. Savukārt Tiesas pasludināto nolēmumu skaits 2022. gadā, ja salīdzina ar 2021. gadu, nedaudz palielinājās. Proti, 2022. gadā Tiesa pasludināja 13 nolēmumus Latvijas lietās (2021. gadā – 6 nolēmumi; 2020. gadā – 15 nolēmumi). No šiem 2022. gadā pasludinātajiem 13 nolēmumiem 5 gadījumos Tiesa ar spriedumu konstatēja Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā (turpmāk – Konvencija) garantēto tiesību pārkāpumu, bet 3 spriedumos Tiesa secināja, ka nav noticis Konvencijas pārkāpums. Būtiski uzsvērt, ka vienā lietā spriedumu, nekonstatējot Konvencijas pārkāpumu, pasludināja Tiesas Lielā palāta. 2022. gadā Tiesa ar 5 lēmumiem pasludināja iesniedzēju sūdzības par nepieņemamām izskatīšanai pēc būtības vai svītroja tās no Tiesā izskatāmo lietu saraksta. Līdz ar to kopumā to lietu skaits, kurās Tiesa sūdzības ir noraidījusi vai nav konstatējusi Konvencijas pārkāpumu, joprojām saglabājas lielāks nekā to lietu skaits, kurās konstatēts Konvencijas pārkāpums vai valdība iesniegusi vienpusējo deklarāciju/noslēgusi mierizlīgumu. 2022. gadā Tiesa kompensācijās piešķīrusi 77 078,75 EUR, kas ir aptuveni 5,4% no summas, ko iesniedzēji 2022. gadā izskatītajās lietās bija lūguši piešķirt (1 435 913,45 EUR).

Līdztekus Pārstāvja un Biroja darbam, pārstāvot Latvijas intereses kā valstij-atbildētājam Tiesā izskatāmajās lietās, 2022. gadā Pārstāvis lūdza atļauju iesaistīties trešās puses statusā 2 Tiesā izskatāmajās lietās. Pirmkārt, lietā par klimata pārmaiņu ietekmi uz personu Konvencijā garantētajām tiesībām, kurā valsts-atbildētāja ir Šveice un kurā izskatāmie jautājumi pārklājas ar vienu lietu, kurā Latvija ir valsts-atbildētāja. Otrkārt, lietā *Ukraina pret Krieviju (X)*, kuras pamatā ir Ukrainas sūdzība pret Krieviju par Krievijas 2022. gada 24. februārī uzsākto militāro agresiju pret Ukrainu. Abās lietās Tiesa ir lēmusi Latvijai atļaut iesniegt savus apsvērumus kā trešajai pusei, un vienā no šīm lietām Latvija to izdarīja jau 2022. gada nogalē.

2022. gadā, īstenojot uzraudzību par Tiesas spriedumu izpildi, Eiropas Padomes Ministru komiteja slēdza uzraudzību kopumā 5 Latvijas lietās, kurās Tiesa bija konstatējusi personu tiesību uz taisnīgu tiesu, tiesību uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību un diskriminācijas aizlieguma pārkāpumus, 2022. gada nogalē uzraudzību turpinot pār 8 Tiesas nolēmumu Latvijas lietās izpildi. No šiem 8 nolēmumiem 4 lietās Tiesa konstatēja tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumu, no kurām vienā lietā Tiesa konstatēja arī tiesību uz biedrošanās brīvību pārkāpumu; vienā lietā Tiesa bija konstatējusi tiesību uz dzīvību procesuālā aspekta (pienākums nodrošināt efektīvu izmeklēšanu) pārkāpumu; 2 lietās tiesību uz īpašumu pārkāpumus; un vēl vienā lietā tiesību uz privātās un ģimenes dzīves

neaizskaramību pārkāpumu. No šiem spriedumiem senākais bija 2020. gada februārī pasludinātais Tiesas spriedums, kura izpildes uzraudzība noslēgta 2023. gada februārī.

2022. gadā ievērojams Pārstāvja darba apjoms veltīts Latvijas interešu pārstāvībai Apvienoto Nāciju Organizācijā (turpmāk – ANO). 2022. gada martā Pārstāvis iesniedza papildu informāciju par ANO Konvencijas par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu un šīs ANO komitejas noslēguma secinājumu par Latvijas iepriekšējo ziņojumu ieviešanu Latvijā. Tāpat 2022. gadā turpināts darbs pie Latvijas kārtējiem ziņojumiem par ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām (Pakts) ieviešanu Latvijā, ANO Konvencijas par bērna tiesībām ieviešanu Latvijā un ANO Konvencijas par jebkuras rasu diskriminācijas izskaušanu ieviešanu Latvijā. 2022. gada nogalē uzsākts darbs pie papildu informācijas sniegšanas par ANO Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām un Ekonomisko, sociālo un kultūras tiesību komitejas 2021. gada noslēguma secinājumu ieviešanas Latvijā.

2022. gadā pieauga darba apjoms arī saistībā ar ANO Cilvēktiesību komitejā izskatāmām sūdzībām par Pakta iespējamiem pārkāpumiem Latvijā, jo Latvijai apsvērumu sniegšanai nosūtītas 5 lietas, kuru pamatā bija sūdzības par PSRS un nacistisko Vāciju slavinošo objektu demontāžu. Šajās lietās iesniedzēji sūdzējās, ka Latvijas lēmums demontēt šos objektus radījis mazākumtautībām piederošu personu tiesību pārkāpumus, tiesību uz pulcēšanās brīvību, tiesību uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, kā arī tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpumus. Vienlaikus ar šo lietu nosūtīšanu Latvijai apsvērumu sniegšanai visās lietās ANO Cilvēktiesību komiteja lūdza Latviju īstenot arī pagaidu aizsardzības pasākumus, apturot pieminekļu demontāžu, bet, ja objekti jau demontēti, saglabāt tos līdz lieta ANO Cilvēktiesību komitejā būs izskatīta. Būtiski gan uzsvērt, ka ANO Cilvēktiesību komitejas secinājumi un Cilvēktiesību komitejas noteiktie pagaidu aizsardzības pasākumi nav juridiski saistoši, tie ir jāņem vērā labā ticībā, vērtējot pasākumus, kas būtu veicami nacionālā līmenī, lai nodrošinātu Paktā garantētās tiesības. Tādā ziņā process ANO Cilvēktiesību komitejā atšķiras no procesa Tiesā, kuras noteiktie pagaidu aizsardzības pasākumi ir juridiski saistoši, jo tiesvedības Tiesā process noslēdzas ar valstij juridiski saistošu nolēmumu. Papildus personu sūdzībām ANO Cilvēktiesību komitejā par PSRS un nacistisko Vāciju slavinošo pieminekļu demontāžu 2022. gadā ANO Cilvēktiesību komiteja Latvijai nosūtīja arī vienu lietu par 2018. gada izglītības reformas posmu, kuras ietvaros palielināta latviešu valodas proporcija izglītībā. Turklāt vēl viena jauna lieta Latvijai nosūtīta par liegumu uz savas mājas izvietot ielas nosaukuma atveidojumu krievu valodā. 2022. gadā ANO Cilvēktiesību komiteja publicēja vienu viedokli lietā, kurā Latvija

bija valsts-atbildētāja, noraidot un atzīstot par nepamatotām iesniedzēja sūdzības par iespējamiem Pakta pārkāpumiem Latvijā. 2022. gada nogalē ANO Cilvēktiesību komitejā izskatīšanā bija kopumā 12 lietas, kurās iesniedzēji sūdzējās par vienu vai vairākiem Pakta pantu iespējamiem pārkāpumiem Latvijā.

Visbeidzot jāuzsver, ka atšķirībā no 2021. gada, 2022. gadā Latvija saistībā ar pasākumiem, kas īstenoti Covid-19 vīrusa izplatības novēršanai, neiesniedza nevienu atkāpi no tās saistībām starptautisko tiesību jomā.

Plašāka informācija par Pārstāvja darbu 2022. gadā ir iekļauta ikgadējā pārskatā par Pārstāvja darbu, kas pēc izskatīšanas Ministru kabinetā tiks publicēts Ārlietu ministrijas tīmekļa vietnes sadaļā "[Latvijas pārstāvis starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās](#)".

2.4. VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMAS

IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMAS

Ārlietu ministrijā pārraudzības funkcijas veic Inspektorāts, kas ir neatkarīga struktūrvienība savas darbības plānošanā, inspekciju un pārbaūžu veikšanā, kā arī ziņošanā par darbības rezultātiem. Inspekciju mērķis ir nodrošināt saikni starp Ārlietu ministrijas struktūrvienībām centrālajā aparātā un ārvalstīs, kā arī palīdzēt ministrijai veikt pārraudzību pār pārstāvniecībām. Savukārt pārstāvniecībām – palīdzēt uzlabot darba efektivitāti, lai diplomātiskā un konsulārā dienesta funkcijas un uzdevumi tiktu veikti kvalitatīvi, kā arī būtu nodrošināta lietderīga, efektīva un normatīvajiem aktiem atbilstoša personāla un finanšu resursu izmantošana. 2022. gadā deviņās Latvijas pārstāvniecībās ārvalstīs tika veiktas plānotās inspekcijas (atbilstoši valsts sekretāra apstiprinātam inspekciju gada plānam). Inspekciju rezultātā tika izstrādātas rekomendācijas pārstāvniecību un ministrijas struktūrvienību darba uzlabošanai, kā arī vērsta uzmanība uz iespējamajiem pasākumiem, kas veicami ārlietu dienesta darbības uzlabošanai. 2022. gadā Inspektorāts veica arī disciplināro uzraudzību, izvērtējot faktus un sniedzot rekomendācijas par tālāko nepieciešamo rīcību.

IEKŠĒJAIS AUDITS

2022. gadā tika veikti pieci iekšējie auditi saskaņā ar Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra 2021. gada 16. decembrī apstiprināto Iekšējā audita 2022. gada plānu. Iekšējā audita padome, vērtējot Ārlietu ministrijas iekšējā audita darbības rezultātus, atzina:

- atkārtoti sasniegtos augstos darba izpildes un kvalitātes rādītājus: augsts iekšējā audita dienu skaita īpatsvars attiecībā pret kopējo darbam patērēto dienu skaitu – 90%; augsts ieviesto ieteikumu īpatsvars attiecībā pret ieteikumu skaitu, kuriem iestāties ieviešanas termiņš - 100%, kas norāda uz labu sadarbību starp iekšējā audita un auditētajām struktūrvienībām;
- nemainīgi augstu savlaicīgi ieviesto ieteikumu īpatsvaru;
- risku pārvaldības procesa attīstību Ministrijā ieviešot periodisku risku novērtējumu;
- Ministrijas vadības atbalstu iekšējo auditoru kompetences uzturēšanas pasākumiem.

Pirmoreiz saskaņā ar Finanšu ministrijas (FM) darba uzdevumu kompānija CSE COE kā neatkarīgs vērtētājs veica ārējo neatkarīgo vērtējumu Ārlietu ministrijas (ĀM) Iekšējā audita struktūrvienības (IAS) darbības pašnovērtējuma atbilstībai Iekšējā audita profesionālās prakses starptautisko standartu (Standarti) prasībām saskaņā ar Standarta Nr. 1312 "Ārējais novērtējums" prasībām, lai novērtētu IAS efektivitāti tās darbības veikšanā un apzinātu iespējas uzlabot tā vadības un darba procesus, kā arī pievienoto vērtību ĀM. IAS novērtējums veikts pret Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem iekšējā audita jomā un pret labo praksi un saskaņā ar FM izstrādāto metodoloģiju, kopvērtējumu izsakot no 1 līdz 4, par pamatu ņemot AM IAS pašnovērtējuma ziņojumu. Novērtējuma rezultāts –4, iekšējā audita funkcija ir paraugs. Iekšējā audita struktūrvienība lieto metodes, kuras par paraugu un labu praksi var izmantot citas iekšējā audita struktūrvienības. Novērtējuma ietvaros novērtēta arī IAS brieduma pakāpe, kas balstīta uz pašnovērtējuma ziņojumu, izvērtējuma laikā izskatītiem dokumentiem un audita lietām. Brieduma pakāpe noteikta saskaņā ar FM noteikto metodoloģiju un zemāk iekļauts novērtējums katrai no astoņām iekšējā (IA) audita jomām un kopējā brieduma pakāpe – 4 – pārvaldīts / optimizēts.

2.5. PASŪTĪTIE PĒTĪJUMI

2022. gadā Ārlietu ministrija nav pasūtījusi pētījumus atbilstoši Ministru kabineta Noteikumiem Nr. 1 "Kārtība, kādā publiska persona pasūta pētījumus". Vienlaikus, cieša sadarbība turpinājās ar Latvijas Universitātes Diasporas un migrācijas pētījumu centru, kurš ir izstrādājis divus pētījumus - "Latvijas profesionāļu iesaiste diasporas diplomātijā un tīklojuma diplomātijas potenciāls" un "Latvijas diasporas ekonomiskā sadarbība".

Ministrijai sadarbojoties ar Latvijas Politologu biedrību ir sagatavoti divi izdevumi “Latvijas intereses Eiropas Savienībā”, kuri veltīti ES nākotnes jautājumiem, klimata un enerģētikas politiku problemātikai, ES stratēģiskās autonomijas attīstībai un migrācijai.

Ministrija arī sniegusi finansiālu atbalstu Latvijas Ārpolitikas institūtam Latvijas ārpolitikas un drošības politikas zinātniskās analīzes veikšanai un ziņojumu izstrādei, kā arī “Latvijas ārējās un drošības politikas gadagrāmatas 2022” un izdevuma ”Trīs jūru iniciatīva. Nacionālo perspektīvu kartēšana” sagatavošanai.

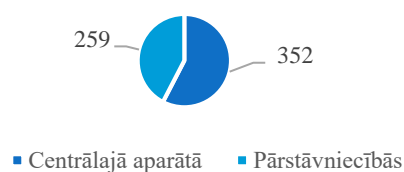
3. ĀRLIETU MINISTRIJAS PERSONĀLS

2022. gadā vidējais štata vietu skaits ĀM dienestā bija 606 štata vietas, no tām 339 amata vietas centrālajā aparātā (291 ierēdņi un 48 darbinieki) jeb 55,9% un 267 amata vietas diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās (239 ierēdņi un 28 darbinieki) jeb 44,1%. Faktiskais vidējais darbinieku skaits 2022. gadā bija 611 (ieskaitot ārštata darbiniekus, līgumdarbiniekus un rīcībā, mācībās un bērnu kopšanas atvaļinājumā esošos). Personāla mainība 2022. gadā bija 10,6%. Diplomātiskajās pārstāvniecībās tiek nodarbināti arī vietējie tehniskie līgumdarbinieki, kuru vidējais skaits 2022. gadā bija 135 un kuri turpmāk apkopotajos datos nav ietverti.

Faktiskais darbinieku skaits 611

Centrālajā aparātā 352 (57,6%)

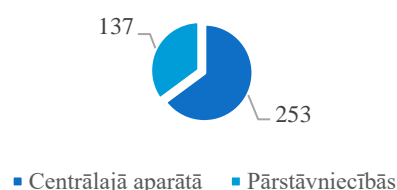
Diplomātiskajās pārstāvniecībās 259 (42,4%)

Sievietes 390 (63,8%)

Centrālajā aparātā 253 (64,9%)

Diplomātiskajās pārstāvniecībās 137 (35,1%)

Vīrieši 221 (36,2%)

Centrālajā aparātā 94 (42,5%)

Diplomātiskajās pārstāvniecībās 127
(57,5%)

Vidējais darbinieku vecums 42 gadi

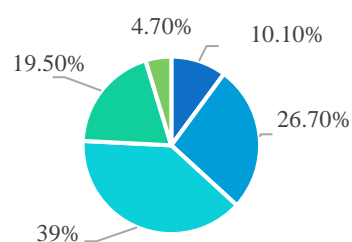
Vecumā no 20 līdz 29 gadiem 10,1%

Vecumā no 30 līdz 39 gadiem 26,7%

Vecumā no 40 līdz 49 gadiem 39%

Vecumā no 50 līdz 59 gadiem 19,5%

Vecumā virs 59 gadiem 4,7%

Izglītība

Augstākā izglītība* 575 (94,1%)

Centrālā aparātā 335 (95,1%)

Diplomātiskajās pārstāvniecībās 239 (92,2%)

*No tiem uz 01.12.2022. 7 (1,1%) darbinieki ar zinātniskā doktora grādu, 369 (60,4%) ar maģistra grādu.

Vidējā profesionālā izglītība 22 (3,6%)

Centrālajā aparātā 16 (4,5% no CA darbinieku skaita)

Diplomātiskajās pārstāvniecībās 6 (2,3% no DP darbinieku skaita)

Vidējā izglītība 15 (2,5%)

Centrālajā aparātā 11 (3,1% no CA darbinieku skaita)

Diplomātiskajās pārstāvniecībās 4 (1,5% no DP darbinieku skaita)

2022. gadā svešvalodas apguva 99 centrālā aparāta darbinieks un 26 vēstniecību darbinieki. Mācībās ārvalstīs piedalījās 23 centrālā aparāta darbinieki. Ikgadējās mācības un kursus Latvijā apmeklēja 148 darbinieki (gan centrālā aparāta, gan vēstniecību darbinieki).

4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Komunikācijai ir svarīga loma Ārlietu ministrijas darbā, informējot sabiedrību Latvijā un ārvalstīs par valsts nostāju ārpolitikai svarīgos jautājumos un reaģējot uz aktuālajām norisēm pasaulē. Komunikācija tiek īstenota latviešu un angļu valodā, izmantojot gan tradicionālos instrumentus – publiskotas preses relīzes mājaslapā un izsūtītas Latvijas un ārvalstu medijiem –, gan ziņas pavairotas sociālajos medijos *Twitter*, *Facebook*, *Instagram*, *LinkedIn*.

2022. gadā Ārlietu ministrijas komunikāciju būtiski iezīmēja Krievijas uzsāktā pilna mēroga militārā agresija Ukrainā. Ministrijas komunikācijā dominēja Latvijas stingrais un nelokāmais atbalsts Ukrainai un Krievijas agresijas nosodīšana, kas atainojās arī ārlietu ministra un ministrijas amatpersonu sarunās ar ārvalstu kolēģiem.

Uzreiz pēc Krievijas iebrukuma sadarbībā ar Satiksmes ministriju, Konsulāro departamentu un vēstniecību Kijivā tika uzsākta komunikācija par Latvijas valstspiederīgo evakuāciju no Ukrainas. Uz Latviju četros evakuācijas autobusos tika atvesta 261 persona.

Lai vienotos atbalsta akcijās ukraiņiem, Ārlietu ministrija aktīvi iesaistījās Valsts kancelejas koordinētā informatīvā kampaņā un aicināja iedzīvotājus sniegt palīdzību ukraiņu bēgļiem, izmantojot platformu *palidziukrainai.lv*. Tāpat tika pavairoti NVO aicinājumi – *Ziedot.lv*, *Uzņēmēji Mieram*, *Tvitera konvojs*, *Viegli palīdzēt*. Bija svarīgi uzturēt regulāru publisko komunikāciju par Latvijas valsts atbalstu Ukrainai, brīvprātīgajām iemaksām starptautisko organizāciju budžetā humānās situācijas risināšanai Ukrainā un palīdzības sniegšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem un bēgļiem. Pērn maijā tika

izveidots informatīvs video par Latvijas sniegto humāno palīdzību Ukrainai: nosūtītām vairāk nekā 80 kravām, 1600 tonnām, kopumā pārsniedzot 5 miljonus eiro. Regulāri notika komunikācija par Latvijas valsts atbalstu Ukrainai, tai skaitā sniedzot atjaunotu informāciju Pasaules ekonomikas institūtam Ķīlē, kas apkopo valstu datus par palīdzību Ukrainai. Jau pērn oktobrī Latvija tika ierindota pirmajā vietā pasaulē, atbalstam sasniedzot 0,9% no IKP.

2022. gada 25. aprīlī sociālajos tīklos publicētie materiāli par Latvijas sniegto atbalstu Ukrainai:

MILITĀRS ATBALSTS

Latvijas valdība

- 1 200 000 eiro iemaksas Eiropas Miera mehānismā
- > 200 000 000 eiro militārais ekipējums

Latvijas sabiedrība un nevalstiskais sektors

- 4 155 000 eiro Ukrainas aizsardzības vajadzībām ([Ziedot.lv](#))
- >200 apvidus auto piegādes Ukrainai ([Twitter konvojs](#))

HUMĀNĀ PALĪDZĪBA

Latvijas valdība

- 1 200 000 eiro, atbildot Ukrainas valdības palīdzības lūgumiem

Latvijas sabiedrība un nevalstiskais sektors

- Mikroķirurģu komanda no Latvijas strādā Ukrainā
- 1 400 000 eiro humānās kravas un 1 188 000 eiro medicīnas preces – ūdens, pārtika, higiēnas preces u.c. ([Ziedot.lv](#))

PALĪDZĪBA KARA BĒGĻIEM

Latvijas valdība

- > 20 000 bēgļu no Ukrainas uzņemti Latvijā
- 4 100 bēgļiem no Ukrainas izsniegti uzturēšanās dokumenti ar tiesībām uz nodarbinātību
- 9 100 Ukrainas bēgļu izmītnāti Latvijas pašvaldību piedāvātās mājvietās
- 105 eiro garantēta minimālā ienākuma pabalsts (76 eiro pārējam personām mājamsniecībā)
- 272 eiro vienreizējs pabalsts krīzes situācijā pilingadīgai personai (190 eiro par katru bērnu)

Latvijas sabiedrība un nevalstiskais sektors

Mājokļa atbalsts, brīvprātīgas darbs, veterinārā palīdzība, humānā palīdzība, atbalsta akcijas, transports no Ukrainas robežas uz Latviju, latviešu valodas kursi u.c.

Latvijas uzņēmēju **ziedojumi, palīdzība**

STARPTAUTISKĀS IEMAKSAS

- 5 000 000 eiro Starptautiskajā rekonstrukcijas un attīstības bankā Ukrainas makroekonomiskās stabilitātes nodrošināšanai
- 100 000 eiro Starptautiskajā krimināltiesā kara noziegumu izmeklēšanai

Atbalsts Ukrainai un Krievijas darbības nosodīšana bija galvenā tēma daudzās valsts un starptautiska mēroga norisēs, t.sk. ANO Ģenerālās asamblejas sesijā, balsojumos par ANO ĢA rezolūcijām, notiekošajā Rīgas konferencē, festivālā “Lampa” Cēsīs.

Nosodot Krievijas brutālo rīcību Ukrainā, komunikācijas spēcīnāšanai 25. martā – Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienā Latvijā – Ārlietu ministrija sociālajiem tīkliem izveidoja vizuālo materiālu, salīdzinot Staļina režīmu un veiktās iedzīvotāju deportācijas Latvijā ar Putina pastrādātajiem kara noziegumiem. Galvenais vēstījums: cits laiks, tā pati diktatūra, kas veic noziegumus pret cilvēci.

*Staļina režīma un Putina pastrādāto noziegumu salīdzinājums.
Ekrānšāviņš: Twitter*

Ņemot vērā Kremļa un tā ideoloģijas sekotāju radīto augsto dezinformācijas risku informatīvajā telpā, kā arī lai pievērstu sabiedrības uzmanību, sadarbībā ar Valsts kanceleju aktīvi tika pavairoti ES un NATO institūciju ieraksti – *EU East StratCom Task Force un NATO StratCom CoE*. Ārlietu ministrija arī piedalījās Starptautiskās partnerības pret valstu izplatīto dezinformāciju (IPCSD) sanāksmēs un sadarbībā ar partneriem izstrādāja un īstenoja vienotu komunikāciju Kremļa dezinformācijas atmaskošanai.

Komunikācijā par Ukrainu lietoti tēmturi #StandWithUkraine #StopRussianAgression #StandUpForUkraine #SlavaUkraini.

Kopš 2014. gada Latvija puda aktīvu atbalstu Ukrainas teritoriālajai vienotībai un suverenitātei. Tādēļ darbs informācijas apziņošanas jomā pērn Krievijas izraisītā kara Ukrainā kontekstā Latvijas Ārlietu ministrijai bija īpaši būtisks un svarīgs. Jau nākamajā dienā pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā, 2022. gada 25. februārī, notika ārlietu ministra Edgara Rinkēviča tiešsaistes preses konference par plaša mēroga Krievijas militāro agresiju Ukrainā un drošības situāciju reģionā.

Karš Ukrainā raisīja pastiprinātu mediju interesi arī par sankciju jautājumiem – tika skaidroti gan Ārlietu ministrijas preses brīfingā, kurā Juridiskās direkcijas vadītāja un Latvijas pārstāve starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās Kristīne Līce informēja par aktuālajiem sankciju jautājumiem, gan atbildēts uz mediju uzdotiem neskaitāmiem jautājumiem, prasot Ārlietu ministrijas komentāru. Pret Krieviju un indivīdiem vērstās sankcijās bija viens no Latvijas un starptautisko mediju interesējošākajiem jautājumiem arī martā notikušajā ārlietu ministra E. Rinkēviča un ASV valsts sekretāra Entonija Blinkena preses konferencē Rīgā, kā arī aprīlī organizētajā Polijas un Baltijas valstu ārlietu ministru kopīgajā preses konferencē.

Īpaši daudzskaitlīgi bija Latvijas un starptautisko mediju interviju pieprasījumi ārlietu ministram, lūdzot komentēt ar Krievijas izraisīto brutālo karu Ukrainā saistītos jautājumus, NATO lomu, kā arī ES paplašināšanos aspektus, u.c.

Aktīva sadarbība veidojās ar lielāko daļu Latvijas sabiedriskajiem un komercmedijiem – TV, radio, preses izdevumiem un ziņu portāliem, tai skaitā: LTV1, LTV7, TV3, TV24, Latvijas radio, reģionālie mediji, kā arī ziņu aģentūra LETA, TVNET, Delfi, LV portāls, drukātie izdevumi – IR, Diena, Latvijas Avīze, Brīvā Latvija, Laiks.

Īpaši aktīvi pērn bija ārvalstu mediji no visdažādākajiem pasaules reģioniem – Eiropas, Amerikas un citām pasaules daļām. Tie galvenokārt bija interviju pieprasījumi ārlietu ministram un komentāru lūgumi Ārlietu ministrijai par karu Ukrainā un sankciju jautājumiem.

[Baltic states in Europe fear Putin has them in his sights \(cnbc.com\)](https://www.cnn.com/2022/10/10/europe/baltic-states-putin-sights/index.html)

Liela bija Apvienotās Karalistes mediju interese, t.sk. BBC, Channel 4 News, Monocle, CGTN TV News in London. Savukārt no ASV: CNN International, MSNBC, CBS News, CNBC, The Washington Post, u.c.

Skaidrojošu informāciju par Latvijas nostāju Krievijas izraisītā kara Ukrainā jautājumā un citām globālām aktualitātēm ārlietu ministrs E. Rinkēvičs intervijās sniedza arābu pasaules medijiem: Al Jazeera, Alghal News Channel, Asharq News Channel, Al-Arabiya News Channel (AAE), Alaraby TV Channel (Katara).

Apzinoties patieso situāciju kaimiņvalstī Baltkrievijā, joprojām būtiski bija uzturēt saziņu ar tās neatkarīgajiem medijiem. Tā ministrs sniedza interviju lielākajam neatkarīgajam Baltkrievijas tiešsaistes medijam Zerlalo.io.

Citu ārvalstu mediju interese saņemt ārlietu ministra intervijas: Japānas sabiedriskās raidorganizācijas NHK Eiropas birojs, Nikkei Business (lielākā Āzijas neatkarīgā mediju grupa), Global News (Kanāda), South China Morning Post (Ķīna), TV NOS (Nīderlande), "Primorski dnevnik" (Slovēnija), TV Channel 1+1 (Ukraina), Ukrainas nacionālo ziņu aģentūra, ARD un Deutsche Welle (Vācija), Radio Brīvā Eiropa, Amerikas Balss, u.c.

Līdztekus globālo norišu atspoguļojumam Ārlietu ministrija aktīvi strādāja, Rīgā jūnijā organizējot Trīs jūru Iniciatīvas samitu un Biznesa forumu. Sadarbībā ar LTV1 tika nodrošināta abu pasākumu preses konferenču plaša translācija.

Sabiedriskajos medijos interesi raisīja Ārlietu ministrijas organizētā konsulārā kampaņa #Ceļo apdomīgi!, izrādot to gan dažādās mediju platformās, gan Rīgas lidostā un Rīgas sabiedriskajā transportā.

Papildus ierastajiem komunikācijas veidiem un sadarbībai ar medijiem, Ārlietu ministrija informēja par nozīmīgiem vēstures datumiem un notikumiem, veidojot izglītojošus informējošus video, piemēram, par [Latvijas un ASV attiecību simtgadi](#), [Latvijas dalības NATO 18. gadadienu](#) un video par [Latvijas sniegto humāno palīdzību Ukrainai](#). Minētais video par humāno palīdzību tika izmantots LTV1, parādot Ukrainas reģionus un tiem sniegto Latvijas iedzīvotāju palīdzību, un atkārtoti aicinot turpināt sniegt atbalstu Ukrainai.

SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Ārlietu ministrijas darbā būtisku atbalstu sniedza pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, norit pastāvīgs dialogs ar ārpolitikas un drošības politikas pētniecības centriem, sociālajiem partneriem, akadēmiskās vides pārstāvjiem, plašu ekspertu loku un nevalstiskajām organizācijām.

Pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvji (PSO) tika iesaistīti [Attīstības sadarbības politikas konsultatīvajā padomē](#), un viņu viedoklis tika iekļauts ministrijas izstrādātajos attīstības sadarbības politikas plānošanas dokumentos un ņemts vērā normatīvo aktu izstrādē. Tika turpināta sadarbība ar NVO, kas darbojas Ukrainas atbalstam, jo īpaši pēc 2022. gada 24. februārī Krievijas uzsāktās karadarbības Ukrainā. Iniciatīvas "Sievietes, miers un drošība" politikas veicināšanā ar ĀM atbalstu biedrība "Centrs Marta" un Ukrainas "Sieviešu informatīvo un konsultatīvo centrs" īstenoja projektu "Atbalsts sievietēm aktīvismam Ukrainā: "Sievietes, miers un drošība". Projektā Latvijas un Ukrainas organizācijas sadarbojas, sniedzot palīdzību sievietēm Ukrainā, kas cietušas no seksuālās

vardarbības, kā arī veicot pastrādāto dzimumnoziedzumu dokumentēšanu. ANO “Sievietes, miers un drošība” darba kārtības īstenošanā Ārlietu ministrija sadarbojas arī ar Latvijas transatlantisko organizāciju (LATO), tostarp, izveidojot īpašu mentoringa programmu sievietēm ārlietu un drošības sektorā.

Aktuālie ES politikas jautājumi pirms Eiropadomes sanāksmēm, kā arī jautājumi, izstrādājot Latvijas nacionālās pozīcijas, tika regulāri apspriesti ar nevalstiskā sektora pārstāvjiem. Ārlietu ministrijas pastāvīgie partneri šajā jomā ir Latvijas Pašvaldību savienība, Latvijas Darba devēju konfederācija, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība un domnīca “Providus”. Ministrija sadarbībā ar Eiropas Parlamenta biroju Latvijā, Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā un biedrību „Eiropas Kustība Latvijā” aprīlī un septembrī organizēja ES Informācijas sniedzēju forumu valsts un pašvaldību ES informācijas sniedzējiem, ES informācijas punktu (ESIP) vadītājiem un *Europe Direct* informācijas centru pārstāvjiem (EDIC), kā arī mediju un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem, kur galvenās diskusiju tēmas bija veltītas ES pašlaik aktuālajiem jautājumiem: enerģētikas izaicinājumiem un solidaritātei ar Ukrainu.

Sarunu festivālā “Lampa” Ārlietu ministrija kopā ar Valsts kanceleju, Iekšlietu ministriju un LATO rosināja diskusiju “Par drošību nerunāt nedrīkst”, fokusējoties uz valsts un sabiedrības drošības un noturības jautājumiem un aktualizējot informatīvās telpas drošības izaicinājumus, dezinformāciju un mēģinājumus iejaukties demokrātijas procesos. Saistībā ar karu, kā arī aktualizējot sieviešu lomu starptautisku konfliktu risināšanā, kur sievietes neproporcionāli vairāk cieš no dažāda veida apdraudējumiem, ĀM kopā ar Vācijas vēstniecību Latvijā, Konrāda Adenauera fondu un LATO organizēja sarunu “Sieviešu loma starptautisku konfliktu risināšanā”. Ar ĀM atbalstu šajā diskusijā piedalījās Ukrainas sieviešu tiesību un iespēju veicināšanas aktīviste no Kijevas Ukrainā – Olena Suslova.

2022. gada 1. jūlijā ĀM parlamentārā sekretāre Z. Kalniņa-Lukaševica piedalās festivāla “LAMPA” diskusijā “Par drošību nerunāt nedrīkst”. Foto: Ārlietu ministrija

2022. gadā janvārī Ārlietu ministrija uzsāka īstenot publiskās diplomātijas programmu ārvalstīs Latvijas kandidatūras Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomē (turpmāk – ANO DP) lobija kampaņas atbalstam un Latvijas atpazīstamības veicināšanai. Programmas mērķis ir veicināt Latvijas izredzes iegūt nepieciešamo atbalstu ANO DP vēlēšanās 2025. gadā.

Lai nodrošinātu ievēlēšanai nepieciešamo ANO dalībvalstu atbalstu, konkurējot ar Melnkalni, Latvijai jāīsteno starptautiska priekšvēlēšanu kampaņa, kas parāda mūsu interesi un apņemšanos darboties ANO DP un skaidro mūsu nostāju un politiku globālā kontekstā. Tāpat jākāpina Latvijas ekspertīze ANO DP dienaskārtības jautājumos un jāveic atbilstoša sagatavošanās. Svarīgi ir veicināt arī vispārējo Latvijas atpazīstamību, ko var panākt ne tikai ar politiskiem, bet arī ar publiskās diplomātijas instrumentiem, kur galvenā mērķauditorija ir starptautiskie lēmumu pieņēmēji un viedokļu līderi no valstīm ārpus tradicionālajiem līdzīgi domājošiem sadarbības partneriem.

Ar programmas finansiālo atbalstu Latvijas diplomātiskās pārstāvniecības ārvalstīs organizējušas 45 publiskus pasākumus un kultūras projektus ASV, Austrālijā, Azerbaidžānā, Etiopijā, Ēģiptē, Igaunijā, Itālijā, Izraēlā, Japānā, Korejā, Kenijā, Francijā, Lielbritānijā, Moldovā, Norvēģijā, Šveicē, Uzbekistānā, Vācijā un Zviedrijā.

2022. gada 22. novembrī Azerbaidžānā ar Latvijas atbalstu norisinājās NATO starptautiskā konference “Sievietes. Miers. Drošība”. Foto: Mission of the Republic of Azerbaijan to NATO

Mērķtiecīgi tika veidoti kontakti ar Āfrikas, Latīņamerikas, Karību valstu un Okeānijas reģiona valstu pārstāvjiem, kā arī šo valstu pārstāvjiem starptautiskajās organizācijās, prezentējot Latviju kā uzticamu, aktīvu un starptautiskos procesos iesaistītu ANO dalībvalsti, kas sniedz pienesumu daudzpusējās diplomātijas stiprināšanā, tādējādi veicinot Latvijas izredzes iegūt nepieciešamo atbalstu ANO DP vēlēšanās.

Pirmo reizi publiskās diplomātijas jomā Latvijai bija iespēja nodibināt kontaktus ar Okeānijas reģiona valstu pārstāvjiem no Tongas, Samoa, Zālamanu salām, Fidži, Nauru, Vanuatu, Austrumtimoras un Papua-Jaungvinejas, veidojot labvēlīgu augsni turpmākai sadarbībai. Vienlaikus tā ir bijusi iespēja nodot pieredzi un ekspertīzi starptautisko tiesību jautājumos, t.sk. kontekstā ar jūras līmeņa celšanās tiesiskajiem aspektiem, kas ir īpaši svarīga mazajām salu valstīm, kuru atbalsts nepieciešams ANO DP vēlēšanās.

Latvijas kandidatūras ANO Drošības padomē sekretariāta vadītāja, speciālo uzdevumu vēstniece Sanita Pavļuta-Deslandes (trešā no kreisās) un Latvijas vēstnieks Austrālijā Marģers Krams (otrais no labās) ar Okeānijas reģiona valstu pārstāvjiem 2022. gada 31. martā. Foto: Ārlietu ministrija

Tāpat ar programmas atbalstu tika īstenoti projekti, iepazīstinot ar Latvijas prioritātēm ANO un veidojot jaunu kontaktu tīklu ar Āfrikas reģiona līdervalstīm, tādām kā Ēģipti, Nigēriju, Keniju un Etiopiju.

Latvijas pārstāvniecības ir iepazīstinājušas trešo valstu pārstāvjus ar Latvijas tradīcijām, vēsturi un kultūru, aicinot gan uz Latvijas filmu festivāliem, gan latviešu mūziķu koncertiem. Tomēr nozīmīga loma ir bijusi Latvijas pieredzes un ekspertīzes nodošanā prioritārajos ANO dienaskārtības jautājumos. Ar programmas atbalstu Latvija eksperti piedalījās pasaulē prestižākajā Interneta pārvaldības forumā (*Internet Governance Forum*)

Adisabebā (Etiopijā), iepazīstinot ar Latvijas ekspertīzi cīņā pret dezinformāciju un pozitīvo ieguldījumu digitālās pārvaldības jomā.

Latvijas eksperti piedalījušies ANO ūdens konferencē un okeānu konferencē ANO mītnē Ņujorkā, diskutējot par ANO ilgtspējības attīstības jautājumiem, kā arī nodevuši pieredzi Āfrikas valstīm, organizējot seminārus ANO mītnē Ženēvā par Latvijas kā mazas valsts pieredzi ieroču eksporta kontroles nodrošināšanā.

Savukārt Latvijas vēstniecība Apvienotajā Karalistē sadarbībā ar tīklu “Sievietes diplomātijā” Londonas Zinātnes muzejā organizējusi vairākus tematiskos pasākumu un pieņemšanas par sieviešu iesaisti zinātnē, tehnoloģijās, inženierzinātnēs un matemātikā (STEM) ar mērķi veicināt meiteņu un sieviešu dalību šajās jomās. Pasākumus apmeklēja gan partnervalstis, kuras jau apņēmušās atbalstīt Latvijas kandidatūru ANO DP, kā Singapūra, Maldīvija un Bangladeša, gan arī valstis, ar kurām pagaidām nav panākta vienošanās par atbalstu un kuru pašreizējā pozīcija nav zināma.

Arī Latvijas vēstniecība Indijā sadarbībā ar “RigaTechGirls” organizējusi pasākumus par sieviešu tiesību un iespēju veicināšanu, vienlaikus iepazīstinot Indijas mērķauditoriju ar Latvijas iecerēm saistībā ar ANO DP vēlēšanu kampaņu.

Gunda Reire atrodas Embassy of Latvia in India/Latvijas vēstniecība Indijā.

2. Marts · 🌐

...

Šorīt [Embassy of Latvia in India/Latvijas vēstniecība Indijā](#) ar ārvalstu diplomātiem, Indijas Ārlietu ministrijas pārstāvjiem un NVO diskutējām par sieviešu iespēju veicināšanu digitālajā laikmetā. Latvijas ārpolitikā sieviešu tiesību aizsardzībai un sieviešu iespēju veicināšanai ir būtiska vieta. Mūsu centieni ir noveduši pie Latvijas ievēlēšanas ANO Sieviešu statusa komisijā, ANO Dzimumu līdztiesības un sieviešu iespēju veicināšanas (UN-WOMEN) izpildpadomē, kā arī dalības ANO Draugu grupā. Paldies [Riga TechGirls](#) un [Anna Andersone](#) par līdzdalību un dalīšanos pieredzē! Bija patīkami diskutēt kopā ar UN Women Indijā pārstāves vietnieci Kanta Singh, Sociālo lietu centra direktori Ranjana Kumari un ES delegācijas Indijā pārstāvi Delphine Brissonneau. [Latvijas Republikas Ārlietu ministrija](#)

Savukārt Latvijas vēstniecība Itālijā organizējusi vairākus tematiskus pasākumus un tikšanās ar Āfrikas–Eiropas valstu vēstnieču–sieviešu tīkla pārstāvēm Romā, fokusējoties uz jaunu sieviešu izglītošanu dzimumu līdztiesības jautājumos, piesaistot arī Resursu centra sievietēm “Marta” pārstāves.

2022. gada 18. oktobrī notika Latvijas vēstniecības Itālijā īstenotais ANO DP lobija pasākums “Āfrikas un ES vēstnieču darba pusdienas ar uzsvaru uz sieviešu tiesību un iespēju veicināšanu”, kā ietvaros klātesošās vēstnieces apmainījās viedokļiem par sieviešu lomu politikā un diplomātijā, tematā arī caurvijot ģeopolitiskos izaicinājumus pasaulē un multilaterālisma nozīmīgumu. Foto: Latvijas vēstniecība Itālijā

5. PLĀNOTIE PASĀKUMI 2023. GADĀ

5.1. GALVENIE UZDEVUMI UN DARBĪBAS

2023. gadā Latvijas uzmanības centrā būs:

- 1) tālāka visaptveroša atbalsta sniegšana Ukrainai;
- 2) Krievijas tālāka starptautiskā izolācija, turpinot un nepieciešamības gadījumā paplašinot sankciju politiku;
- 3) Eiropas Savienības noturības, efektivitātes un ietekmes tālāka stiprināšana;
- 4) Latvijas lobija kampaņas aktīvās fāzes uzsākšana, kandidējot uz ievēlēšanu ANO Drošības padomē periodā no 2026. - 2027. gadam;
- 5) sekmīga Latvijas prezidēšana Eiropas Padomes Ministru komitejā un Baltijas-Ziemeļvalstu sadarbības formātā, kā arī Latvijas prezidentūra Eiropas Savienības Stratēģijas Baltijas jūras reģionam Nacionālo koordinatoru grupā;
- 6) attīstības sadarbības politikas instrumentu izmantošanas intensificēšana un Attīstības sadarbības politikas plāna izstrāde 2024. - 2027. gadam;
- 7) pastāvīgs atbalsts Latvijas uzņēmējiem jaunu eksporta tirgu apgūšanā;
- 8) diasporas politikas jomā – Plāna darbam ar diasporu 2024. - 2026. gadam sagatavošana;
- 9) Latvijas diplomātiskā dienesta un tā kapacitātes stiprināšana.

5.2. PLĀNOTIE PĒTĪJUMI

2023. gadā Ārlietu ministrija neplāno pasūtīt pētījumus atbilstoši Ministru kabineta Noteikumiem Nr. 1 “Kārtība, kādā publiska persona pasūta pētījumus”.

5.3. FINANŠU SAISTĪBAS

Ārlietu ministrijas telpu īre Rīgā, K.Valdemāra ielā 3 – 2 322 135 *euro* apmērā.

Ēkas piebūve Latvijas Republikas vēstniecībai Dānijā – 17 496 *euro* apmērā.

Latvijas Republikas pastāvīgās pārstāvniecības Eiropas Savienībā ēkas Beļģijas Karalistē uzturēšana – 523 578 *euro* apmērā.

Latvijas Republikas vīzu ielīmju iegāde – 85 223 *euro* apmērā.

Maksājumi starptautiskajās institūcijās un programmās – 9 668 236 *euro* apmērā.

Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm – 959 527 *euro* apmērā.

INFORMATĪVIE PIELIKUMI

PIELIKUMS NR. 1. 2022. GADĀ PARAKSTĪTIE DAUDZPUSĒJIE STARPTAUTISKIE LĪGUMI		
Parakstīšanas datums	Nosaukums	Stāšanās spēkā
20.05.2022.	Eiropas Konvencija par tādu dokumentu legalizācijas atcelšanu, kurus izdevuši diplomātiskie aģenti vai konsulārās amatpersonas	21.08.2022.

PIELIKUMS NR. 2. 2022. GADĀ LATVIJAS REPUBLIKĀ SPĒKĀ STĀJUŠIES DAUDZPUSĒJIE LĪGUMI		
Parakstīšanas datums	Nosaukums	Stāšanās spēkā
-	Konvencijas pret spīdzināšanu un citiem nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodīšanas veidiem Fakultatīvais protokols	09.01.2022.
22.02.2018.	Eiropas Padomes Konvencija par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar kultūras vērtībām	01.04.2022.
20.11.2020.	2020. gada grozījumi pielikumā, kas pievienots 1997. gada protokolam, ar ko groza 1973. gada starptautisko konvenciju par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar 1978. gada protokolu. MARPOL VI PIELIKUMA grozījumi, (Degvielas paraugu ņemšanas un sēra satura pārbaudes procedūras un projektētās energoefektivitātes indekss (EEDI))	01.04.2022.
17.06.2021.	2020. gada grozījumi 2004. gada Starptautiskajā konvencijā par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību. E-1. noteikuma un I papildinājuma grozījumi, (Balasta ūdens pārvaldības	01.06.2022.

	sistēmu testēšana pirms nodošanas ekspluatācijā un balasta ūdens pārvaldības starptautiskās apliecības veidlapa)	
26.08.2021.	Pasaules Pasta konvencija	01.07.2022.
26.08.2021.	Nolīgums par pasta maksājumu pakalpojumiem	01.07.2022.
26.08.2021.	Pasaules Pasta savienības Vispārīgā reglamenta Trešais papildprotokols	01.07.2022.
26.08.2021.	Pasaules Pasta savienības Konstitūcijas Vienpadsmitais papildprotokols	01.07.2022.
24.11.2021.	Pasta maksājumu pakalpojumu reglaments	01.07.2022.
24.11.2021.	Pasta maksājumu pakalpojumu reglamenta Noslēguma protokols	01.07.2022.
20.05.2022.	Eiropas Konvencija par tādu dokumentu legalizācijas atcelšanu, kurus izdevuši diplomātiskie aģenti vai konsulārās amatpersonas	21.08.2022.
17.06.2021.	2021. gada grozījumi pielikumā, kas pievienots 1973. gada Starptautiskajai konvencijai par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kura grozīta ar 1978. gada protokolu. MARPOL I pielikuma grozījumi, (Aizliegums kuģiem Arktikas ūdeņos izmantot smago degvielu un to pārvadāt izmantošanai kā degvielu)	01.11.2022.
17.06.2021.	2021. gada grozījumi pielikumā, kas pievienots 1973. gada Starptautiskajai konvencijai par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kura grozīta ar 1978. gada protokolu. MARPOL I un IV pielikuma grozījumi, (Bezapkalpes bezpiedziņas baržu atbrīvošana no noteiktām apskates un sertifikācijas prasībām)	01.11.2022.

PIELIKUMS NR. 3. 2022. GADĀ PARAKSTĪTIE ES UN DALĪBVALSTU LĪGUMI AR TREŠAJĀM VALSTĪM, KURU PUSE IR LATVIJA

Līguma nosaukums	Datums/vieta
Visaptverošs gaisa transporta nolīgums starp Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas dalībvalstīm un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm	17.10.2022., Bali

Pamatlīgums par visaptverošu partnerību un sadarbību starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Taizemes Karalisti, no otras puses	14.12.2022., Brisele
Pamatlīgums par partnerību un sadarbību starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Malaizijas valdību, no otras puses	14.12.2022., Brisele

PIELIKUMS NR.4. 2022. GADĀ NOSLĒGTIE DIVPUSĒJIE STARPTAUTISKIE LĪGUMI

Valsts/ Institūcija/ Organizācija	Līguma nosaukums	Datums
Igaunijas Republika	Latvijas Republikas valdības un Igaunijas Republikas valdības līgums par solidaritātes pasākumiem gāzes piegādes drošības aizsardzībai	04.01.2022.
Amerikas Savienotās Valstis	Latvijas Republikas valdības un Amerikas Savienoto valstu valdības līgums par drošības palīdzību un vienībām, ka nav tiesīgas saņemt atbalstu saskaņā ar Līhija likumu	10.02.2022.
Austrijas Republika	Latvijas Republikas un Austrijas Republikas vienošanās par Līguma starp Latvijas Republiku un Austrijas Republiku par ieguldījumu veicināšanu un to aizsardzību denonsēšanu	22.02.2022. notu apmaiņas ceļā
Lietuvas Republika	Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par solidaritātes pasākumiem gāzes piegādes drošības aizsardzībai	10.03.2022.
Ēģiptes Arābu Republika	Vienošānās par grozījumiem 2009. gada 1. marta Latvijas Republikas valdības un Ēģiptes Arābu Republikas valdības līgumā par sadarbību izglītībā un zinātnē	12.06.2022.
Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes atbalsta aģentūra	Latvijas Republikas valdības un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes atbalsta aģentūras pakalpojumu nodrošināšanas līgums	16.06.2022.

Norvēģijas Karaliste	Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības vienošanās par Latvijas Republikas valdības un Norvēģijas Karalistes valdības līguma par savstarpējo ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību izbeigšanu	27.07.2022. notu apmaiņa ceļā
Austrālija	Latvijas Republikas valdības un Austrālijas valdības saprašanās memorands par diplomātiskā un konsulārā personāla darbinieku apgādājamo nodarbinātību	08.08.2022.
Vācijas Federatīvā Republika	Protokols, ar kuru groza Latvijas Republikas un Vācijas Federatīvās Republikas 1997. gada 21. februāra līgumu par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem	29.09.2022.
Japāna	Latvijas Republikas valdības un Japānas valdības nolīgums par darba un brīvdienu shēmu	11.10.2022.
Ruandas Republika	Latvijas Republikas valdības un Ruandas Republikas valdības divpusējais nolīgums par gaisa satiksmi	06.12.2022.

PIELIKUMS NR.5. 2022. GADĀ SPĒKĀ STĀJUŠIES DIVPUSĒJIE STARPTAUTISKIE LĪGUMI

Valsts/ Institūcija	Līguma nosaukums	Noslēgšanas datums	Spēkā stāšanās datums
Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste	Latvijas Republikas valdības un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes valdības līgums par klasificētas informācijas aizsardzību	16.12.2020.	01.02.2022.
Argentīnas Republika	Latvijas Republikas valdības un Argentīnas Republikas valdības līgums par sadarbību kultūras jomā	26.11.2021.	03.02.2022.
Amerikas Savienotās Valstis	Latvijas Republikas valdības un Amerikas Savienoto valstu valdības līgums par drošības palīdzību un vienībām, ka nav tiesīgas saņemt atbalstu saskaņā ar Līhija likumu	10.02.2022.	10.02.2022.

Ēģiptes Arābu Republika	Vienošanās par grozījumiem 2009. gada 1. marta Latvijas Republikas valdības un Ēģiptes Arābu Republikas valdības līgumā par sadarbību izglītībā un zinātnē	12.06.2022.	12.06.2022.
Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes atbalsta aģentūra	Latvijas Republikas valdības un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes atbalsta aģentūras pakalpojumu nodrošināšanas līgums	16.06.2022.	16.06.2022.
Austrijas Republika	Latvijas Republikas un Austrijas Republikas vienošanās par Līguma starp Latvijas Republiku un Austrijas Republiku par ieguldījumu veicināšanu un to aizsardzību denonsēšanu	22.02.2022. noslēgts notu apmaiņas ceļā	01.09.2022.
Austrālija	Latvijas Republikas valdības un Austrālijas valdības saprašanās memorands par diplomātiskā un konsulārā personāla darbinieku apgādājamo nodarbinātību	08.08.2022.	01.11.2022.
Igaunijas Republika	Latvijas Republikas valdības un Igaunijas Republikas valdības līgums par solidaritātes pasākumiem gāzes piegādes drošības aizsardzībai	04.01.2022.	18.12.2022.
Lietuvas Republika	Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par solidaritātes pasākumiem gāzes piegādes drošības aizsardzībai	10.03.2022.	22.12.2022.

PIELIKUMS NR.6. 2022. GADĀ SPĒKĀ STĀJUŠIES ES UN DALĪBVALSTU LŪGUMI AR TREŠAJĀM VALSTĪM, KURU PUSE IR LATVIJA

Līguma nosaukums	Noslēgšanas datums/vieta	Spēkā stāšanās datums
Kopējās aviācijas telpas nolīgums starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses	12.10.2021., Kijevas	02.03.2022.
Nolīgums par gaisa transportu starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Kataras Valsti, no otras puses	18.10.2021., Luksemburga	02.03.2022.
Kopējās aviācijas telpas nolīgums starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Armēnijas Republiku, no otras puses	15.11.2021., Brisele	13.04.2022.
Protokols, ar ko groza Gaisa transporta nolīgumu starp Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropas Kopieni un tās dalībvalstīm	24.06.2010., Luksemburga	05.05.2022.
Partnerattiecību nolīgums par attiecībām un sadarbību starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Jaunzēlandi, no otras puses	05.10.2016., Brisele	21.07.2022.
Pamatnolīgums starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Austrāliju, no otras puses	07.08.2017., Manila	21.10.2022.

PIELIKUMS NR.7.
2022. GADA NOTIKUMU HRONOĻĪJA

AKREDITĀCIJAS VĒSTUĻU PASNIEGŠANA LATVIJAS VĒSTNIEKIEM

Latvijas Valsts prezidents Egils Levits svinīgā ceremonijā Rīgas pilī pasniedza akreditācijas vēstules nākamajām Latvijas vēstniecēm un vēstniekiem:

Marts

 A photograph showing the Latvian Ambassador, Egils Levits, in a dark suit and glasses, standing next to the Greek Ambassador, Ieva Briede, in a black dress. They are in a room with the Latvian and Greek flags. The ambassador is holding a red folder.	<p>Latvijas Republikas ārkārtējai un pilnvarotajai vēstniecei</p> <p>Grieķijas Republikā</p> <p>Ievai Briedei</p>
--	--

Jūlijs

<p>Latvijas Republikas ārkārtējai un pilnvarotajai vēstniecei</p> <p>Dānijas Karalistē</p> <p>Ingai Skujiņai</p>	 A photograph showing the Latvian Ambassador, Egils Levits, in a dark suit and glasses, standing next to the Danish Ambassador, Inga Skujina, in a red dress. They are in a room with the Latvian and Danish flags. The ambassador is holding a red folder.
 A photograph showing the Latvian Ambassador, Egils Levits, in a dark suit and glasses, standing next to the German Ambassador, Alda Vanagai, in a white top and black skirt. They are in a room with the Latvian and German flags. The ambassador is holding a red folder.	<p>Latvijas Republikas ārkārtējai un pilnvarotajai vēstniecei</p> <p>Vācijas Federatīvajā Republikā</p> <p>Aldai Vanagai</p>

Latvijas Republikas ārkārtējai un
pilnvarotajai vēstniecei

Somijas Republikā

Dacei Treijai-Masī

Latvijas Republikas ārkārtējam un
pilnvarotajam vēstniekam

Japānā

Zigmāram Zilgalvim

Augusts

Latvijas Republikas ārkārtējai un
pilnvarotajai vēstniecei

Igaunijas Republikā

Kristīnei Našeniecei

Latvijas Republikas ārkārtējam un
pilnvarotajam vēstniekam

Īrijā

Jurim Štālmeistaram

Latvijas Republikas ārkārtējai un
pilnvarotajai vēstniecei

Gruzijā

Edītei Mednei

Oktobris

Latvijas Republikas ārkārtējam un
pilnvarotajam vēstniekam

Indijas Republikā

Jurim Bonem

Decembris

Latvijas Republikas ārkārtējai un
pilnvarotajai vēstniecei

Čehijas Republikā

Elitai Kuzmai

ĀRVALSTU VĒSTNIEKU AKREDITĀCIJAS LATVIJĀ

Janvāris

11. janvāris - V.E. Dominikānas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Fransisko Karabaljo (H.E. Mr Francisco A. Caraballo)

11. janvāris - V.E. Ēģiptes Arābu Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Ahmeds Ādels Subhī Ahmeds (H.E. Mr Ahmed Adel Sobhy Ahmed)

11. janvāris - V.E. Ruandas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Olivjē Žans Patriks Nduhungirehe (H.E. Mr Olivier Jean Patrick Nduhungirehe)

Februāris

8. februāris - V.E. Šrilankas Demokrātiskās Sociālistiskās Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Dharšans Mahendra Perera (H.E. Mr Dharshana Mahendra Perera)

8. februāris - V.E. Nigērijas Federatīvās Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Šina Fataja Alegē (H.E. Mr Shina Fatai Alege)

8. februāris - V.E. Salvadoras Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā Patrīcija Natālija Godinesa-Agiljona (H.E. Ms Patricia Nathaly Godínez Aguillón)

Marts

29. marts - V.E. Itālijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Alesandro Monti (H.E. Mr Alessandro Monti)

29. marts - V.E. Ziemeļmaķedonijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Saško Todorovsks (H.E. Mr Sashko Todorovski)

29. marts - V.E. Marokas Karalistes ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Karīms Medreks (H.E. Mr Karim Medrek)

Aprīlis

V.E. Bangladešas Tautas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā Sultana Laila Hosaina (H.E. Ms Sultana Laila Hossain)

Maijs

17. maijs - V.E. Ekvadoras Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā Veronika Bustamanti (H.E. Ms Verónica Bustamante)

17. maijs - V.E. Brazīlijas Federatīvās Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā Marija Luīza Eskorela de Moraisa (H.E. Ms Maria Luisa Escorel de Moraes)

Augusts

17. augusts - V.E. Nigēras Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Suleimans Isaku (H.E. Mr Souleymane Issakou)

17. augusts - V.E. Slovēnijas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Tomažs Matjašecs (H.E. Mr Tomaž Matjašec)

17. augusts - V.E. Igaunijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Ēriks Marmei (H.E. Mr Eerik Marmei)

17. augusts - V.E. Armēnijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Hovhanness Igitjans (H.E. Mr Hovhannes Igityan)

18. augusts - V.E. Islandes ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Haralds Aspelunds (H.E. Mr Harald Aspelund)

Septembris

7. septembris - V.E. Turcijas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā Šule Eztunča (H.E. Ms Şule Öztunç)

7. septembris - V.E. Kanādas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Braiens Švarcs (H.E. Mr Brian Szwarc)

7. septembris - V.E. Norvēģijas Karalistes ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā Īne Morenga (H.E. Ms Ine Måreng)

7. septembris - V.E. Somijas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā Anne Kristīna Saloranta (H.E. Ms Anne Kristiina Saloranta)

16. septembris - V.E. Jordānijas Hāšimītu Karalistes ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Daifallāhs Alī Daifallāhs Alfājezs (H.E. Mr Daifallah Ali Daifallah Alfayez)

16. septembris - V.E. Kubas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijas Republikā Beatrise Parra Gonsalesa (H.E. Ms Beatriz Parra González)

Oktobris

11. oktobris - V.E. Spānijas Karalistes ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Manuels Alhans Oreness (H.E. Mr Manuel Alhana Orenes)

11. oktobris - V.E. Peru Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Ēriks Edgardo Giljermo Andersons Mačado (H.E. Mr Eric Edgardo Guillermo Anderson Machado)

19. oktobris - V.E. Panamas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Havjers Alsides Bonagass de Grasija (H.E. Mr Javier Alcides Bonagas de Gracia)

19. oktobris - V.E. Kīpras ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Solons Sava (H.E. Mr. Solon Savva)

19. oktobris - V.E. Pakistānas Islāma ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijas Republikā Halids Huseins Memons (H.E. Dr Khalid Hussain Memon)

LATVIJAS GODA KONSULI

Īrijā darbu uzsāka goda konsule Marī Luīze O'Donela (Marie Louise O'Donnell).

Par Latvijas goda konsuli Nūrlannē (*Nordland*) Norvēģijā ar rezidenci Surtlannes (*Sortland*) pilsētā iecelta Grēte Ellingsena (GRETE EL LINGSEN).

Serbijā darbu uzsāka goda konsuls Bojans Kostičs (*Bojan Kostić*).

Spānijā darbu uzsāka goda konsuls Alberto Gajego Gordons (Alberto Gallego Gordon).

Par Latvijas goda konsulu Kalmāras lēnē Zviedrijā ar rezidenci Kalmārā iecelts Hokans Brīnielsons (*Håkan Brynielsson*).

Beļģijā, Valonijā, darbu uzsāka Latvijas goda konsule Paskāle Rute (Pascale Ruth).

PIELIKUMS NR.8.
ĀRLIETU MINISTRIJAS SNIEGTIE DATI PAR VALSTS PĀRVALDES PAKALPOJUMU UZSKAITI, KVALITĀTES KONTROLI UN IZPILDI
2022. GADĀ

N.p. k.	Pakalpojuma nosaukums	Pakalpojuma sniedzējs	Pakalpojuma identifikators (E-pakalpojuma kartīte)*	IESNIEGŠANA					SAŅEMŠANA					Kopā	Klientu skaits	Kavējumu skaits	Sūdzību skaits
				Klātieciene	E-pakalpojumi	Pasts	E-pasts	Tālrunis	Klātieciene	E-pakalpojumi	Pasts	E-pasts	Tālrunis				
1	Konsulārais reģistrs	Konsulārais departaments	URN:IVIS:100001:EP-EP139-V1-0	0	1244	0	13	0	0	1244	0	13	0	1257	1634	0	0
3	Dokumentu pārsūtīšana ar Latvijas Republikas pārstāvniecību starpniecību	Konsulārais departaments	4256	33 609	0	0	0	0	33 609	0	0	0	0	33 609	33 609	0	0
4	Dokumenta nosūtīšana personai konsulārā apgabala robežās	Konsulārais departaments	4257	39 015	0	0	0	0	39 015	0	0	0	0	39 015	39 015	0	0
5	Dokumentu sagatavošana Latvijas Republikas pārstāvniecībās ārvalstīs	Konsulārais departaments	4263	998	0	0	0	0	998	0	0	0	0	998	998	998	0

6	Iesniegums Ārlietu ministrijai	Konsulārais departaments	URN:IVIS:100001:EP-EP137-V1-0	0	0	7	0	109	0	7		109	0	116	116	0	0
7	Dokumentu pieņemšana un iesniegšana Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē ar Latvijas Republikas pārstāvniecības ārvalstīs starpniecību uzturēšanās atļaujas noformēšanai	Konsulārais departaments	4258	2540	0	0	0	0	2540	0	0	0	0	2540	2540	2540	0
8	Konsultācijas par konsulārajiem jautājumiem	Konsulārais departaments	1220	0	0	0	139 255	28 810	0	0	0	139 255	28 810	168 065	168 065	0	6
9	Dokumentu izprasīšana	Konsulārais departaments	URN:IVIS:100001:EP-EP136-V1-0	27	9	0	0	0	27	9	0	0	0	36	36	27	0
11	Konsulārā pakalpojuma sniegšana ārpus Latvijas Republikas pārstāvniecības ārvalstīs izbraukuma sesijas ietvaros	Konsulārais departaments	4259	2721	0	0	0	0	2721	0	0	0	0	2721	2721	0	0

12	Izziņas	Konsulārais departaments	URN:IVIS:100001:EP-EP138-V1-0	0	261	0	0	0	0	261	0	0	0	261	261	7	0
13	Rakstiskas izziņas izsniegšana Latvijas Republikas pārstāvniecībā ārvalstīs	Konsulārais departaments	4265	3 857	0	0	0	0	0	3 857	0	0	0	3 857	3 857	0	0
14	Dokumentu legalizācija	Konsulārais departaments	1246	7 432	0	0	0	0	7 432	0	0	0	0	7 432	7 432	0	0
16	Uzaičinājuma noformēšana vienotās vīzas saņemšanai Latvijas Republikas pārstāvniecībā ārvalstīs	Konsulārais departaments	4260	41	0	0	0	0	41	0	0	0	0	41	41	0	0
17	Stratēģiskas nozīmes preču aprites dokumentu izsniegšana	Stratēģiskās nozīmes preču eksporta kontroles nodaļa	URN:IVIS:100001:PP-AM-1374	0	1300	0	0	0	0	1300	0z	0	0	1300	1300	0	0
18	Atzinums par preces atbilstību stratēģiskas nozīmes preces statusam	Stratēģiskās nozīmes preču eksporta kontroles nodaļa	URN:IVIS:100001:PP-AM-1376	0	0	11	50179	0	0	0	11	50179	0	50190	50190	0	0

19	Konsultācijas par stratēģiskas nozīmes preču apriti	Stratēģiskās nozīmes preču eksporta kontroles nodaļa	URN:IVIS:100001:PP-AM-1377	0	0	11	0	183	0	0	11	0	183	194	194	0	0
21	Vakances diplomātiskajā un konsulārājā dienestā	Cilvēkresursu plānošanas un attīstības nodaļa	URN:IVIS:100001:EP-EP141-V1-0 (https://www.lativija.lv/lv/Epakalpojumi/EP141/Apraksts)	0	0	0	133	0	0	0	0	133	0	133	133	0	0
22	Parakstīšanās uz Ārlietu dienesta ziņām	Komunikācijas grupa	URN:IVIS:100001:EP-EP140-V1-0 (https://www.lativija.lv/lv/Epakalpojumi/EP140/Apraksts)	0	0	0	241	0	0	0	0	241	0	241	241	0	0
23	Elektroniska informācijas pieprasījumu pieņemšana un izpilde, pamatojoties uz Ārlietu dienesta arhīva dokumentiem	Ārlietu dienesta vēstures un diplomātisko dokumentu nodaļa	URN:IVIS:100001:EP-EP135-V1-0	0	4	0	18	3	2	0	0	23	0	25	19	0	0

* No E-pakalpojuma kartītes, izmantojot, <https://www.lativija.lv/lv/Epakalpojumi/EP137/Apraksts>

Latvijas Republikas Ārlietu ministrija

K. Valdemāra iela 3, Rīga, LV-1395, Latvija

<http://www.mfa.gov.lv>